

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
AGENCIJE ZA VODNO PODRUČJE RIJEKE SAVE**

na dan 31.12.2013. godine

Broj: 03-19/13

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
1.	Uvod	4
2.	Predmet, cilj i obim revizije	5
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	5
4.	Sistem internih kontrola	6
4.1	Obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije	7
5.	Finansijski plan za 2013. godinu, organi upravljanja i kontrole rada Agencije	9
6.	Izvršenje finansijskog plana – prihodi i drugi izvori finansiranja Agencije	12
7.	Izvršenje finansijskog plana – rashodi i izdaci za nabavku stalnih sredstava	22
7.1	Troškovi rada i poslovanja, drugi zadaci i poslovi iz nadležnosti Agencije (4.304.154 KM)	23
7.1.1	Izdaci za bruto plaće i naknade	23
7.1.2	Ostali rashodi	23
7.2	Izvršenje planiranih radova iz osnovne djelatnosti Agencije (8.651.392 KM)	25
7.3	Nabavka stalnih sredstava (598.674 KM)	29
8.	Javne nabavke	29
9.	Imovina, kapital i obaveze Agencije, vanbilansna evidencija	32
9.1	Imovina Agencije	32
9.2	Kapital i obaveze Agencije	34
9.3	Vanbilansna evidencija	35
10.	KOMENTAR	36
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	38
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	1
	Bilans uspjeha na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za vodno područje rijeke Save** za 2013. godinu (Bilans uspjeha, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama u kapitalu, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o poslovanju za 2013. godinu) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije za vodno područje rijeke Save odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije za vodno područje rijeke Save je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja sa rezervom:

1. Knjigovodstvene evidencije i finansijski izvještaji Agencije su sačinjeni prema kontnom planu za neprofitne organizacije, umjesto prema propisanom kontnom planu za budžetske korisnike, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH. Obzirom da knjigovodstvene evidencije trebaju biti podloga za sačinjavanje finansijskih izvještaja, kao i donošenja odluka iz domena poslovanja Agencije, ne može se potvrditi da ovakav način evidentiranja poslovnih promjena, u svim segmentima, odražava prikazano stanje u finansijskim izvještajima, za korisnike istih. Navedeno je, također, jednim dijelom imalo za

posljedicu da struktura troškova u Planu i finansijskom planu Agencije za 2013. godinu nije uskladena sa navedenim propisima, odnosno planiranje stavki koje se odnose na troškove rada i poslovanja Agencije i troškove obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije nije raščlanjeno i vršeno na propisanim pozicijama. Ovakvim načinom rada, otežano je praćenje realizacije planiranih pozicija, a naročito u dijelu koji se odnosi na troškove rada i poslovanja Agencije (troškovi zakupa poslovnog prostora, dnevnice i ostali putni troškovi, stručno obrazovanje i usavršavanje, naknade po osnovu ugovora o djelu, reprezentacija). (Tačka 4., 5. i tačka 7.1. Izvještaja);

2. Računovodstvenim politikama Agencije nije definisan način evidentiranja tekućih i investicijskih ulaganja u objekte za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da su ulaganja u objekte za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, kako u revidiranoj tako i u prethodnim godinama, knjižena na rashode, umjesto kao povećanje vrijednosti istih. (Tačka 9.3. Izvještaja);
3. Nije izvršeno usklađivanje dugoročnih obaveza po kreditu Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektora „Vodopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, obzirom da na datum bilansa po istom nisu evidentirane kursne razlike u iznosu od najmanje 324.544 KM (Tačka 9.2. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Agencije za vodno područje rijeke Save, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Plana i finansijskog plana, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije za vodno područje rijeke Save u toku 2013. godine, osim za kvalifikacije navedene u tačkama 1. i 2. , bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Bez daljnje kvalifikacije na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Utvrdili smo da je Vlada FBiH, na prijedlog resornog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, 29.12.2011. godine razriješila Nadzorni odbor Agencije za vodno područje Save, a u međuvremenu nije izvršeno imenovanje novog, **što može da ima za posljedicu neadekvatnu kontrolu rada Agencije. (Tačka 5. Izvještaja);**
- Konstatovali smo da značajan broj obaveznika plaćanja posebnih vodnih naknada ne popunjava i ne dostavlja Agenciji za vodno područje rijeke Save propisane obrasce na osnovu kojih se obračunava obaveza za plaćanje posebnih vodnih naknada, a i kada dostavi iste **postoji problem neplaćanja utvrđene obaveze u skladu sa Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza po osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine FBiH“, broj 92/07).** Za rješavanje problema neplaćanja, Agencija se je više puta obraćala Poreznoj upravi FBiH, **međutim problem je i dalje ostao neriješen, obzirom da se Porezna uprava FBiH poziva na odredbe Zakona o Poreznoj upravi FBiH** i ističe da za neplaćanje posebnih vodnih naknada ne može izdati nalog za plaćanje, odnosno pokrenuti proces prinudne naplate. Iako je Agencija u 2013. godini provodila određene kontrolne aktivnosti, ne može se potvrditi da su iste bile i dovoljne, obzirom da Agencija, kao i resorno ministarstvo do sada nisu poduzimali značajnije mjere u cilju povećanja naplate posebnih vodnih naknada, tj. nisu izvršili analizu postojećih propisa i predlagali njihove izmjene i dopune, i nisu podnosiли tužbe protiv fizičkih i pravnih lica za izmirenje obaveza po navedenom osnovu. Značajna pitanja u primjeni navedenog Pravilnika smo konstatovali i prilikom utvrđivanja tereta zagađenja otpadnih voda, odnosno izračunavanja ekvivalentnog broja stanovanika (EBS-a), koji služi za obračun naknade po navedenom osnovu za tzv. „velike zagađivače“, za koje Elaborat o utvrđenom stanju zagađenja rade ovlaštene laboratorije od strane resornog ministarstva (laboratorije biraju i trošak elaborata finansiraju zagađivači), kao i kontrolnih

mjerenja od strane Laboratorije za vode Agencije. Pored navedenog, važnim smatramo napomenuti da je u proteklom periodu, kao posljedica neprimjenjivanja u praksi Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanju vodnih akata („Službene novine FBiH“, broj 68/12), od strane inspekcije utvrđeno da je na vodotocima došlo do masovnog nelegalnog vađenja šljunka i pijeska od strane raznih pravnih subjekata, međutim do sada nadležni organi i institucije nisu poduzimali nikakve značajnije mjere kako bi se navedeni problem razriješio (**Tačka 6. Izvještaja**).

Sarajevo, 09.06.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Upravljanje vodama se ostvaruje osiguranjem potrebnih količina voda odgovarajuće kakvoće za različite namjene, zaštitom voda od onečišćenja, uređenjem voda i vodotoka i zaštitom od štetnog djelovanja voda. Osnovna teritorijalna jedinica za upravljanje vodama je vodno područje. U svrhu upravljanja vodama na teritoriji Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine utvrđena su sljedeća vodna područja: Vodno područje Save i Vodno područje Jadranskog mora. Zakonom o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06) su osnovane 2 agencije za vodna područja (u daljem tekstu: agencije za vode) radi provođenja zadataka upravljanja vodama koji su ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona stavlju u njihovu nadležnost, i to **Agencija za vodno područje rijeke Save** i Agencija za vodno područje Jadranskog mora. Skraćeni nazivi agencija za vode glase: „**AVP Sava**“ i „**AVP Jadransko more**“, čija sjedišta su u Sarajevu i Mostaru.

Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo (u daljem tekstu: **Agencija ili AVP Sava**), u skladu sa članom 153. Zakona o vodama, je neprofitna federalna javna ustanova koja djeluje u skladu sa propisima koji regulišu rad ustanova. Agencija ima svojstvo pravnog lica koja posluje putem svog transakcijskog računa za obavljanje djelatnosti.

Osnovna djelatnost Agencije regulisana je Zakonom o vodama i Statutom Agencije na koji je saglasnost dalo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva dana 29.11.2007. godine (u daljem tekstu: **resorno ministarstvo**). U skladu sa navedenim propisima zadaci Agencije se ostvaruju trajnim i nesmetanim obavljanjem poslova kojima se ostvaruje upravljanje vodama u obimu utvrđenom okvirnim planom i finansijskim planom Agencije za period od najmanje tri godine. Za obavljanje poslova od javnog interesa, Agencija ima ovlaštenja u okviru kojih donosi upravne i druge akte, te odlučuje o pitanjima značajnim za upravljanje vodama.

Zakonom o vodama je regulisano da sva imovina, prava i obaveze prijašnjeg Javnog preduzeća za vodno područje slivova rijeke Save postaju imovina, prava i obaveze Agencije. Ovim Zakonom, također je regulisano da danom upisa u sudski registar, svi zaposlenici prijašnjeg Javnog preduzeća slivova rijeke Save postaju zaposlenici Agencije.

Agencijom upravlja **Upravni odbor** koji je imenovala Vlada FBiH, a koji se sastoji od 5 članova. Nadzor zakonitosti rada i finansijskog poslovanja Agencije trebalo je da provodi **Nadzorni odbor**, međutim Agencija nije imala imenovani Nadzorni odbor u 2013. godini. Agencijom rukovodi direktor koji predstavlja i zastupa Agenciju bez ograničenja. Direktor je ovlašten da u ime i za račun Agencije zaključuje ugovore, vrši druge pravne poslove i radnje, te zastupa Agenciju u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim organima, te pravnim licima sa javnim ovlaštenjima i drugim pravnim i fizičkim licima.

Vlada FBiH je, u skladu sa Zakonom o vodama, osnovala **Savjetodavno vijeće za razmatranje sistemskih pitanja upravljanja vodama od značaja za vodno područje, razmatranje različitih potreba i interesa, te predlaganje mjera za razvoj i poboljšanje upravljanja vodama na vodnom području**. Rješenjem Vlade FBiH broj 929/09 imenovani su članovi Savjetodavnog vijeća koje broji 32 člana predstavnika različitih institucija. Zakonom je regulisano da se troškovi rada Vijeća finansiraju iz Budžeta FBiH u skladu sa Odlukom o vrsti i visini troškova rada Savjetodavnog vijeća vodnih područja. Nije nam prezentirana dokumentaciju da su isti zasjedali u toku 2013. godine.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Agenciji je sistematizovano 117 radnih mjesto, a ista je imala 72 zaposlenika na dan 31.12.2013. godine.

Sjedište Agencije je u Sarajevu u ulici Hamdije Čemerlića broj 39 a.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Agencije za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. **Predmet revizije nisu bili finansijski izvještaji Tima za implementaciju projekata, a za koje su nadležni resorno ministarstvo i Agencija.**

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Agencije na dan 31.12.2013. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2013. godine do maja 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju je posljednji put provodio reviziju Agencije za poslovnu 2009. godinu. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2013. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u obavljenoj reviziji za 2009. godinu, konstatovali smo da:

Agencija **nije postupila** po datim preporukama koje se odnosi na:

- Poduzimanje aktivnosti kojim bi se osiguralo vođenje knjigovodstva Agencije u skladu sa Kontnim planom koji je primjereno za evidentiranje poslovnih aktivnosti Agencije prema Zakonu o vodama, Zakonu o ustanovama, Rješenjem o upisu u sudski registar, Rješenjem o statističkom razvrstavanju i Statutom Agencije, a u saradnji sa resornim ministarstvom i Federalnim ministarstvom finansija;
- Planiranje prihoda i rashoda analitički na pozicijama propisanim Kontnim planom u cilju efikasnijeg praćenja izvršenja finansijskog plana, te osiguravanje da se planiranje vrši na bazi realnih procjena;

Agencija **je postupila po preporukama**, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu u dijelu:

- Obezbeđenja podataka o količinama nasutog goriva u Pregledima potrošnje goriva u cilju potpune kontrole potrošnje goriva, kako bi Izvještaji o potrošnji goriva bili kvalitetni i realni;
- Nastavljanja aktivnosti u cilju naplate sumnjivih i spornih potraživanja iz ranijih godina, ali bez rezultata;

Agencija **je djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnosi na:

- Poduzimanje aktivnosti na donošenju novih i poboljšanju postojećih internih akata u cilju uspostavljanja efikasnog sistema internih kontrola, te stvaranja uslova za efikasno obavljanje poslova utvrđenih Zakonom o vodama i Statutom Agencije;
- Poduzimanje zakonskih mjera u cilju naplate posebnih vodnih naknada, posebno naplate duga iz ranijih godina od obveznika koji nisu izmirili svoje obaveze u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza, na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, a u saradnji sa resornim ministarstvom i inspekcijskim organima (Vodoprivredna inspekcija i Porezna uprava FBiH);
- Osiguravanje uslova da se, u godini za koju se donosi Plan i Finansijski plan, blagovremeno poduzmu aktivnosti na provođenju procedura nabavki roba, usluga i izvođenja radova neophodnih za poslovanje Agencije, u skladu sa svim procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH i Pravilnika o javnim nabavkama Agencije;

4. Sistem internih kontrola

Upravni odbor Agencije je 28.02.2013. godine usvojio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim je utvrđena unutrašnja organizacija Agencije, sistematizacija radnih mjesta, uslovi za izvršavanje poslova i radnih zadataka za svako radno mjesto, opis poslova i radnih zadataka, broj izvršilaca i druge odredbe značajne za organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta Agencije.

Pravilnikom je sistematizovano 117 radnih mjesta a na 31.12.2013. godine bilo je zaposleno 72 zaposlenika. Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, poslovi u Agenciji se vode u okviru Kabineta direktora, područnih ureda, Sektora za upravljanje vodama, Sektora za planiranje, Sektora za realizaciju projekata, Sektora za izdavanje vodnih akata, Sektora za ekonomski, pravne i opće poslove i Sektora laboratorije za vode. Izmjene u odnosu na raniji Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji su slijedeće: broj sistematizovanih radnih mjesta je povećan za 36 izvršilaca; iz Sektora za upravljanje vodama sa odjeljenjima izdvojeni su područni uredi u Bihaću, Jajcu, Zenici i Goraždu kao samostalna organizaciona jedinica; sistematizovan je novi područni ured u Odžaku; izdvojeno je Odjeljenje laboratorije za vode i formiran Sektor laboratorije za vode sa tri odjeljenja (Odjeljenje za hemiju, Odjeljenje za uzorkovanje i otpadne vode i Odjeljenje za biologiju), te je uvedeno radno mjesto internog revizora. Popunjeno radnih mjesta u područnim uredima na 31.12.2013. godine je uspostavljena na način da su područni uredi u Zenici i Jajcu u cijelosti popunjeni (3, odnosno 2 zaposlenika), područni ured u Bihaću djelimično (1 popunjeno od sistematizovana 2 radna mjesta), dok područni uredi u Goraždu i Odžaku nemaju uposlenih, što svakako može utjecati na obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije. Radno mjesto internog revizora nije bilo popunjeno do okončanja revizije.

Zaključkom Vlade FBiH V broj 920/2011 od 05.09.2011. godine, Vlada FBiH je dala saglasnost za popunjavanje radnih mjesta u ustanovama čiji je osnivač Vlada FBiH, a na koje se ne primjenjuje Zakon o državnoj službi, koja su upražnjena po osnovu dobrovoljnog prestanka radnog odnosa, penzionisanja ili smrti. Istim Zaključkom Agenciji je data saglasnost za popunu 11 upražnjenih radnih mjesta, kao i da može vršiti ospozobljavanje pripravnika prijemom u radni odnos na određeno vrijeme, konkurisanjem na javne pozive zavoda za zapošljavanje i iz vlastitih sredstava. Shodno navedenom Zaključku Vlade, Agencija je u 2012. godini izvršila prijem 9 zaposlenika. Tri mjeseca nakon donošenja navedenog Zaključka, Vlada FBiH donosi novi Zaključak V broj 1313/11 od 01.12.2011. godine, **kojim zadužuje sva federalna ministarstva da putem predstavnika državnog kapitala - članova nadzornih odbora preduzeća u kojima vrše ovlaštenja po osnovu većinskog državnog kapitala i javnih ustanova u kojima Federacija BiH ima status osnivača, osiguraju da u statutima tih privrednih društava i javnih ustanova budu unesene odredbe kojima će se onemogućiti zapošljavanje mimo javnih konkursa.**

Obavljenom revizijom smo utvrdili da je Agencija u 2013. godini, tačnije 28.03.2013. godine donijela novi Pravilnik o radu u koji je ugrađena odredba da direktor radi realizacije potrebe za novim zaposlenikom **moe odlučiti da se objavi oglas o zasnivanju radnog odnosa u sredstvima javnog informisanja**, u kom slučaju će odlukom odrediti način izbora zaposlenika i utvrditi rok za podnošenje prijava na oglas. Navedeno podrazumjeva da direktor može odlučiti da se oglas objavi a i ne mora, dok je ranijim Pravilnikom o radu bilo regulisano da se prijem novih zaposlenika vrši putem javnog oglasa objavljenog u dnevnoj štampi. **S obzirom na navedeno, konstatujemo da izmjena Pravilnika o radu nije u skladu sa Zaključkom Vlade od 01.12.2011. godine**, te da njegova primjena značajno umanjuje transparentnost kod zapošljavanja. Tako je Agencija u 2013. godini izvršila prijem ukupno 7 zaposlenika mimo javnog konkursa (4 na određeno vrijeme i 3 na neodređeno vrijeme), što smatramo neopravdanim ako se ima u vidu da se ista u potpunosti finansira iz javnih prihoda Federacije BiH.

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama regulisano je da Agencija vodi poslovne knjige prema načelu dvojnog knjigovodstva po Kontnom planu za neprofitne organizacije¹. Imajući u vidu odredbe Zakona o vodama i Statuta Agencije, kojima je definisano da je Agencija federalna javna ustanova,

¹ Navedenim Pravilnikom je propisano da se organizacija knjigovodstva i računovodstva zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na integralnoj primjeni MRS-a i MRSFI-a.

a naročito odredbe člana 2., tačka 48. Zakona o budžetima u FBiH kojima se definiše termin vanbudžetskog fonda, **Agencija treba da vodi budžetsko knjigovodstvo prema Kontnom planu za budžetske korisnike, i da u skladu sa ovim Kontnim planom sačinjava računovodstvene iskaze.** Agencija je obavezna da primjenjuje Zakon o budžetima i u dijelu koji se odnosi na planiranje, izvršenje, nadzor i izvještavanje o utrošku sredstava Plana i finansijskog plana Agencije. Ovo posebno ističemo i iz razloga što Agencija obavlja djelatnost od javnog interesa, upravlja općim dobrom, donosi upravne i druge akte, a sredstva za obavljanje poslova i zadataka Agencije obezbjeđuju se najvećim dijelom od naplate vodnih naknada koje predstavljaju javni prihod u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH. U izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija štiti interese Federacije BiH i provodi politiku upravljanja vodama utvrđenu od strane nadležnih organa Federacije BiH i u tom smislu provodi naloge Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, koje u ime osnivača vrši nadzor nad radom Agencije. Značajnim smatramo napomenuti da **Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije nije definisan način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su za nju karakteristični** (donacije stalnih sredstava i ostala knjiženja u vezi sa doniranim stalnim sredstvima, tekuće i investicijsko održavanje objekata za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, izmirenje kreditnih obaveza, doznačavanje sredstava zainteresovanim subjektima (općina, kanton, komunalno preduzeće i drugi), u skladu sa Pravilnikom o određivanju projekata i usluga za koje se investitorska funkcija može prenijeti na druge subjekte, knjiženja neizmirenih obaveza subjekata po osnovu posebnih vodnih naknada, kao i potpisanih a nerealiziranih ugovora koji se prenose na realizaciju u narednu godinu,), **što je svakako potrebno učiniti u narednom periodu.**

U cilju uspostavljanja i jačanja sistema internih kontrola, menadžment Agencije donio je određene interne akte. Međutim, Agencija ni u 2013. godini nije donijela Pravilnik o internim kontrolama čija obaveza donošenja je regulisana članom 86. Zakona o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 19/06 i 102/13), a kojim bi se izvršila procjena rizika u pojedinim fazama rada, te utvrdili prijedlozi mjera za sprečavanje neželjenih dešavanja. Navedenim Pravilnikom bi naročito trebalo procijeniti rizike za Agenciju prilikom potpisivanja ugovora, vođenja sudskih postupaka i obavljanja kontrolnih ispitivanja tereta zagađenja za tzv. „velike zagađivače“ od strane Laboratorije za vode.

Prijem zaposlenika u Agenciji vršiti na osnovu javnog konkursa a u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH V broj 1313/2011. Prethodno je potrebno izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o radu i definisati da se prijem uposlenika vrši samo uz raspisivanje javnog konkursa u cilju povećanja transparentnosti u radu i poslovanju Agencije;

Potrebno je uspostaviti knjigovodstvo Agencije u skladu sa Kontnim planom za budžetske korisnike i odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. U skladu sa navedenim Zakonom također je potrebno uskladiti proces planiranja, izvršavanja, nadzora i izvještavanja o realizaciji plana i finansijskog plana Agencije;

Izvršiti Izmjene i dopune Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije na način da se istim definiše način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su za nju karakteristični (poslovne promjene u vezi donacije stalnih sredstava, objekata za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, kreditima,);

Donijeti Pravilnik o internim kontrolama kojim će se utvrditi procjena rizika u pojedinim fazama rada, a u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH;

4.1 Obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije

Politika upravljanja vodama određuje se **Strategijom upravljanja vodama** (u daljem tekstu: **SUV**), a za provođenje iste donose se Planovi upravljanja vodama za Vodno područje Save i Vodno područje Jadranskog mora od strane Vlade FBiH, na prijedlog resornog ministarstva, čiji sastavni dio je i Program mjera koji sadrži osnovne mjere potrebne za postizanje ciljeva u vezi sa zaštitom voda, uređenjem voda i zaštitom od štetnog djelovanja voda (članovi 24. – 28. Zakona o vodama „Sl. novine FBiH“, broj 70/06). U skladu sa zakonskim odredbama, **najkasniji rok za donošenje Plana upravljanja vodama je do 2012.**

godine, a Vlada FBiH ima obavezu da svake 2 godine o provođenju programa mjera izvještava Parlament FBiH.

Parlament FBiH je u 2011. godini donio Strategiju upravljanja vodama FBiH za period od 12 godina (2010 – 2022.godina), a sastavni dio iste je i Plan realizacije mjera za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz SUV-a, u kojem je kao novi rok za izradu Plana upravljanja vodama, po elementima utvrđenim Zakonom o vodama, uključujući i Program mjera, utvrđena 2015. godina. Navedenim Planom realizacije mjera za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz SUV-a su definisani ciljevi i mjere po oblastima, odgovorne institucije za provođenje mjera (nadležne federalne institucije, kantoni, općine, gradovi i vlasnici objekata), parametri za ocjenu uspješnosti provođenja mjera, te potrebna finansijska sredstva za realizaciju Plana implementacije iste u iznosu od 2.760.695.000 KM, čiju rekapitulaciju dajemo u sljedećoj tabeli:

Red.broj	Mogući izvor osiguranja sredstava	Iznos u KM
1	2	3
1.	Kantonalni budžeti po osnovu prihoda od vodnih naknada	238.490.000
2.	Kantonalni budžeti po osnovu ostalih budžetskih prihoda	462.300.000
3.	Budžet FBiH	383.500.000
4.	Sredstva javnih komunalnih preduzeća (JKP-a)	330.000.000
5.	Općine	132.200.000
6.	Agencije za vodna područja rijeke Save i sliva Jadranskog mora po osnovu prihoda od posebnih vodnih naknada	149.000.000
7.	Sredstva za privatizaciju	40.000.000
8.	Međunarodne finansijske institucije (kreditna zaduženja i predpristupni fondovi)	924.700.000
9.	Fond za zaštitu okoliša FBiH po osnovu prihoda od vodnih naknada	79.500.000
10.	Budžetska sredstva za uspostavu pravnog, institucionalnog i ekonomskog okvira	21.005.000
UKUPNO:		2.760.695.000

Kao što se vidi iz podatka u naprijed navedenoj tabeli, realno rasploživi iznos sredstava za pokriće rashoda predviđenih Strategijom su sredstva kantona, agencija za vode i Fonda za zaštitu okoliša FBiH po osnovu vodnih naknada, projicirana da će u planskom periodu od 12 godina iznositi cca 467 miliona KM. Pored navedenog **planirano je povećanje sredstava u sektoru voda na sljedeće načine**: povećanim stepenom naplate posebnih vodnih naknada i opće vodne naknade, postepenim uvođenjem ekonomskih cijena vode i povećanjem prihoda komunalnih preduzeća vodosnadbijevanja, povećanjem nekih od naknada za korištenje voda, sredstava dobivenih po osnovu koncesionih ugovora i novim mogućnostima finansiranja (npr. izdavanjem komunalnih obaveznica), većim učestvovanjem privatnog sektora kroz aranžmane o javno – privatnom partnerstvu, te kreditnim zaduženjima kod svjetskih finansijskih institucija i realiziranjem sredstava iz predpristupnih fondova Evropske unije.

Na osnovu uvida u Plan realizacije mjera za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz SUV-a utvrdili smo da je isti koncipiran na način da je za realizaciju pojedinih mjer zaduženo više institucija iz istog ili različitog nivoa vlasti, a da istovremeno nisu precizirane pojedinačne aktivnosti kao ni rokovi do kojih će se iste obaviti, što može da ima za posljedicu kašnjenje u implementaciji tako utvrđenih mjer. Pored toga, za određene mjeru je predviđeno da se obavljaju duži vremenski period u kontinuitetu (npr. poboljšanje stepena naplate izvršenih usluga vodosnadbijevanja i sanitacije, pojačan sistem inspekcijskog nadzora nad vodnim tijelima, smanjenja gubitaka u javnim vodovodnim sistemima, istražni radovi u cilju zaštite postojećih i potencijalnih vodnih resursa sa aspekta korištenja za potrebe vodosnadbijevanja, uspostavljanje i održavanje registra industrijskih zagađivača), a da istovremeno nisu utvrđeni indikatori koje je potrebno dostići na srednjoročnom, odnosno godišnjem nivou što može da ima za posljedicu da se provođenjem navedenih mjer u konačnici ne ostvare pozitivni pomaci (rezultati). **Prema raspoloživim informacijama kojima raspolaže revizorski tim, resorno ministarstvo nije radilo analizu izvršenja Plana realizacije mjer za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz Strategije upravljanja vodama, a kojom bi se utvrdio stepen realizacije planiranih aktivnosti u periodu 2011 - 2013. godina, odnosno definirali novi rokovi za aktivnosti koje nisu realizirane, te o istom izvjestila Vlada FBiH, odnosno Parlament FBiH.**

Vezano za realizaciju ciljeva iz Strategije koji se odnose na implementaciju mjer od strane Agencija za vode, značajnim smatramo napomenuti da su iste, zajedno sa resornim ministarstvom, dužne do 2017.

godine pripremiti i izraditi **Plan upravljanja poplavnim rizikom**. Prethodno je, u skladu sa Strategijom, potrebno uraditi Preliminarnu procjenu poplavnog rizika (2013.g.) i Kartu opasnosti i rizika od poplava (2015.g.). Prema prezentiranoj dokumentaciji i izvještaju, aktivnosti na izradi Preliminarne procjene rizika od poplava su započele 2009. godine, međutim, zbog nepostojanja potrebnih podloga i raspoloživih podataka ista je realizovana u tri faze, i to: prikupljanje podloga (2009.g.), definisanje metodologije za izradu preliminarne procjene rizika od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH (2011.g.) i izradu Preliminarne procjene rizika od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH (2012.g.). Prve dvije aktivnosti bile su finansirane od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, dok se u trećoj aktivnosti uključila i Agencija za vodno područje slivova Jadranskog mora. U tom pravcu je potpisana **Sporazum o izradi Preliminarne procjene rizika od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH između AVP Save Sarajevo (akt broj 10-399-1/12 od 25.04.2012.g.) i AVP Jadranskog mora Mostar (akt broj: 21-1/25-10-224/12 od 27.04.2012. g.)**, a istim je definisan način sufinansiranja iste u omjeru 60 % : 40 % (taksativno), kao i to da AVP Sava sprovodi postupak javne nabavke, a da predstavnici AVP Jadranskog mora učestvuju u članstvu Komisije za provedbu postupka javne nabavke usluga. **Ugovor o izradi Preliminarne procjene rizika od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH** je zaključen 28.06.2012. godine između „Instituta za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu i Agencija za vode (58.500 KM). Kao rezultat navedenih aktivnosti **u 2013. godini je izrađen dokument Preliminarna procjena rizika od poplava na vodotocima I kategorije na teritoriji FBiH**, koji se sastoji od 4 knjige (tekstualni dio i mape sa prikazom područja koja su obuhvaćena preliminarnom procjenom, i to posebno za vodotoke I kategorije i posebno za vodotoke II kategorije). Ovaj dokument predstavlja osnovu, daje područja za koja postoji značajan rizik od budućih poplava, za koje će se krenuti u izradu karata opasnosti i karata rizika od poplava, što je propisano odredbama Uredbe o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda, kao i EU Direktivom o procjeni i upravljanju poplavnim rizikom. Identičan način sufinansiranja i sastav Komisije za provođenje procedure javne nabavke je dogovoren i u **Sporazumu o izradi metodologije za izradu mapa rizika i mapa opasnosti od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH¹**, nakon čega su Agencije za vode sa izabranim dobavljačem „Institutom za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu 06.12.2012. godine zaključile **Ugovor o izradi metodologije za izradu mapa rizika i mapa opasnosti od poplava na vodotocima I kategorije u FBiH (57.915 KM)**. U 2013. godini je, prema prezentiranim izvještaju, urađena Metodologija za izradu karata opasnosti i karata rizika od poplava, čime su stvoreni preduslovi, definisani način prikaza i obuhvati pojedinih tematskih karata koje će biti urađene za sva područja nominirana preliminarnom procjenom rizika od poplava. Dalje aktivnosti na izradi predmetnih karata trebaju biti završene do kraja aprila 2015. godine, što je definisani krajnji rok prema Uredbi o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda.

U okviru zakonske nadležnosti, poduzeti sve neophodne aktivnosti, kako bi se do 2015. godine donio Plan upravljanja vodama, po elementima utvrđenim Zakonom o vodama, uključujući i Program mjera, kao i Plan upravljanja poplavnim rizikom do 2017. godine, u skladu sa Planom realizacije mjera za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz Strategije upravljanja vodama donesenim od strane Parlamenta FBiH;

Prema resornom ministarstvu inicirati poduzimanje aktivnosti u dijelu unapređenja koordinacije svih nivoa vlasti u FBiH i organa zaduženih za realizaciju mjera iz Strategije upravljanja vodama kroz donošenje i praćenje srednjoročnih Akcionalih planova implementacije strategije u cilju ostvarivanja uvida u dinamiku osiguranja i realizacije potrebnih sredstava;

5. Finansijski plan za 2013. godinu, organi upravljanja i kontrole rada Agencije

Zakonom o vodama i Statutom Agencije je propisano da Upravni odbor Agencije, uz saglasnost Vlade FBiH, donosi Dokument okvirnog plana i finansijskog plana Agencije za period od najmanje tri godine.

¹ također potpisanim između AVP Save Sarajevo (akt broj 10-902-1/12 od 07.11.2012.g.) i AVP Jadranskog mora Mostar (akt broj: 21-1/25-10-626/12 od 07.11.2012. g.),

Istovremeno je ovim Zakonom regulisano da Upravni odbor, uz saglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donosi godišnji plan i finansijski plan Agencije, usvaja Izvještaj o poslovanju Agencije za prethodnu godinu, te imenuje i razrješava direktora Agencije.

Osnova za izradu Plana i Finansijskog plana Agencije za 2013. godinu je **Okvirni plan i Finansijski plan Agencije za vodno područje rijeke Save za period 2012 - 2014. godine**, na koji je Vlada FBiH (Odlukom V broj 78/2012) dala saglasnost dana 12.01.2012. godine, a na prijedlog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Upravni odbor Agencije je 24.12.2012. godine donio **Odluku o usvajanju Plana i Finansijskog plana Agencije za 2013. godinu na iznos od 14.000.000 KM**, koji je dobio potrebnu saglasnost resornog ministarstva 28.01.2013. godine. Po završnom računu za 2012. godinu, Upravni odbor Agencije je 28.03.2013. godine donio **Odluku** (Broj 50-325-3/13) kojom se utvrđuje višak prihoda nad rashodima, iznos neutrošenih namjenskih sredstava Budžeta FBiH i visina raspoloživih obračunatih sredstava amortizacije u ukupnom iznosu od **3.097.611 KM** te vrši njihovo usmjeravanje za realizaciju prenesenih obaveza i radova iz prethodne godine, za nove projekte, u namjene koje su utvrđene za namjenska sredstva Budžeta FBiH, kao i za nabavku novih stalnih sredstava (saglasnost resornog ministarstva 26.04.2013. godine). **Izmjene i dopune Plana i finansijskog plana Agencije za 2013. godinu na ukupna iznos od 17.097.611 KM**, Upravni odbor je donio 25.07.2013. godine, a istima je u suštini izvršeno restrukturiranje između planskih pozicija rashoda (saglasnost resornog ministarstva 25.08.2013. godine).

Pregled Okvirnog plana za period 2012. – 2014. godina, Plana i Izmjena i dopuna finansijskog plana za 2013. godinu dajemo u sljedećoj tabeli:

Red.broj	Opis	Okvirni plan za 2012. – 2014. godinu			Plan za 2013. godinu	Izmjene i dopune plana za 2013. godinu
		2012.	2013.	2014.		
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	13.800.000	14.000.000	14.250.000	14.000.000	14.000.000
1.	Opća vodna naknada	5.000.000	5.100.000	5.200.000	5.100.000	5.000.000
2.	Posebne vodne naknade	8.650.000	8.750.000	8.900.000	8.750.000	8.880.000
3.	Ostali izvori prihoda	150.000	150.000	150.000	150.000	120.000
II	Ostali izvori finansiranja	Odluka UO od 28.03.2013. god. po završnom računu za 2012. godinu			3.097.611	3.097.611
4.	Višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	Ostvaren poslovanjem u prethodnim godinama u iznosu od 1.378.824 KM i po Godišnjem obračunu za 2012. godinu u iznosu od 423.242 KM			1.802.066	1.802.066
5.	Prenesena namjenska sredstva Budžeta FBiH	Za uređenje korita rijeke Bosne 270.000 KM i za troškove rada Savjetodavnog vijeća 16.886 KM			286.886	286.886
6.	Sredstva amortizacije	Obračunata amortizacija za 2012. godinu 482.056 KM i neutrošena sredstva amortizacije iz prethodnih godina 526.604 KM			1.008.660	1.008.660
I+ II	Ukupno prihodi i ostali izvori finansiranja	13.800.000	14.000.000	14.250.000	17.097.611	17.097.611
Red.broj	Opis	Okvirni plan za 2012. – 2014. godinu			Plan za 2013. godinu	Izmjene i dopune plana za 2013. godinu
		2012.	2013.	2014.		
III	Rashodi A+B+C+D+F	13.800.000	14.000.000	14.250.000	14.000.000	14.300.316
A	Upravljanje vodama	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.006.000	1.753.082
B	Mjere i aktivnosti na zaštiti od štetnog djelovanja voda	6.700.000	6.900.000	7.150.000	6.982.000	7.503.401
C	Drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije	300.000	300.000	300.000	325.000	185.159
D	Troškovi rada i poslovanja Agencije	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000
F	F. Tekuća rezerva	400.000	400.000	400.000	287.000	458.674
IV	Ostali rashodi E1+E2+E3	Odluka UO od 28.03.2013. god. po završnom računu za 2012. godinu			3.097.611	2.797.295

E1	Preneseni ugovoreni i novi radovi koji se finansiraju iz viška prihoda nad rashodima	Preneseni ugovoreni radovi iz 2012. godine i novi radovi koji se finansiraju iz viška prihoda nad rashodima		1.802.066	1.501.750
E2	Namjenska sredstva Budžeta FBiH	Za uređenje korita rijeke Bosne 270.000 KM i za troškove rada Savjetodavnog vijeća 16.886 KM		286.886	286.886
E3	Nabavka stalnih sredstava u 2013. godini	Preneseni ugovori za nabavku stalnih sredstava 25.773 KM i nova nabavka stalnih sredstava 982.887 KM		1.008.660	1.008.66
III+IV	Ukupno rashodi i izdaci	13.800.000	14.000.000	14.250.000	17.097.611

Korištenje sredstava vodnih naknada koje oprihoduje Agencija određeno je članom 178., stav 1. Zakona o vodama za finansiranje: poslova i zadataka iz člana 29. i člana 156. Zakona o vodama, održavanje zaštitnih vodnih objekata u vlasništvu FBiH, drugih poslova i aktivnosti koje su Zakonom o vodama povjerene Agenciji i troškove rada i poslovanja Agencije. **Upravljanje vodama na vodnom području rijeke Save obuhvata:** pripremu planske dokumentacije; monitoring površinskih voda; održavanje, razvoj i unos podataka u informacioni sistem voda (ISV); ostale aktivnosti upravljanja voda; izдавanje vodnih akata; javnost rada i podizanje javne svijesti o vodi; obaveze po međunarodnim konvencijama i ugovorima; aktivnosti na prikupljanju i kontroli obračunavanja i plaćanja vodnih naknada i priprema podloga za izradu podzakonskih akata. **Tekuće i investicijsko održavanje u vodne objekte obuhvata:** ulaganja u zaštitne objekte u vlasništvu FBiH i preventivne aktivnosti odbrane od poplava na površinskim vodama I kategorije. Osnova za planiranje i realizaciju ovih sredstava je **Program održavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu, koji su u vlasništvu FBiH, za period 2009 – 2013. godina.** Navedenim Programom se obrađuju sljedeći sadržaji: podaci o sadašnjem stanju objekata, prijedlog potrebnih mjera i aktivnosti za održavanje i potpuno dovođenje u funkciju svih objekata sa dinamikom realizacije i finansijskom vrijednošću. Objekti u vlasništvu Federacije koji služe za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu nalaze se na području Posavskog kantona i osnovni su objekti dva odvojena sistema za odbranu od poplava, i to za područje Odžačke Posavine¹ i područje Srednje Posavine². Mjere i aktivnosti utvrđene Uredbom o planovima odbrane od poplava nisu obuhvaćene ovim Programom. Značajnim smatramo napomenuti da je Agencija u junu 2013. godine sačinila dokument Analiza stanja na vodotocima i analiza stanja na vodozaštitnim objektima na sливном području rijeke Save u FBiH na osnovu koje je urađen Program održavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu koji su u vlasništvu FBiH za period 2014 – 2017. godina, kao i Program mjera izgradnje zaštitnih vodnih objekata na vodotocima I kategorije koji predviđa način podjele sredstava na preventivnim aktivnostima i radovima odbrane od poplava na vodotocima I kategorije. **Implementiranje projekata iz drugih izvora finansiranja obuhvata:** realizaciju projekata iz sredstava Budžeta FBiH, iz sredstava GEF-a putem Svjetske banke, iz sredstava kredita Evropske investicijske banke i IPA projekte. Troškovi rada i poslovanja Agencije obuhvataju: primanja zaposlenih i izdatke za materijal i usluge. **Sredstva rezervi** se planiraju za potrebe hitnog djelovanja u slučaju velikih voda, odnosno saniranja šteta od poplava na površinskim vodama I kategorije i većih incidentnih zagađenja vodotoka, za potrebe obezbjeđenja dodatnih sredstava prilikom izbora dobavljača, u skladu sa odlukama Upravnog odbora.

Uvidom u Finansijski plan i Izmjene i dopune finansijskog plana za 2013. godinu konstatovali smo da pozicije istog (opis rashoda) nisu usklađene sa pozicijama kontnog plana prema kojem se evidentiraju

¹ **Objekti za zaštitu od poplava na području Odžačke Posavine su:** Odbrambeni nasip uz rijeku Savu na potezu od naselja Prud do Kadra; Lijevo obalni odbrambeni nasip uz rijeku Bosnu na potezu od naselja Prud do Neteka; Pumpne stanice „Zorice I“ i „Zorice II“ i „Svilaj“; Donji i Gornji obodni kanali; Obodni kanal „Svilaj – Potočani“, Obodni kanal „Bosna – Bukovica“, Obalotvrde na rijeci Bosni: Prud, Aga, Mera i Neteka; Centar odbrane od poplava Prud i čuvarske kućice Zorice, Novi Grad i Svilaj.

² **Objekti za zaštitu od poplava na području Srednje Posavine su:** Odbrambeni nasip uz rijeku Savu na potezu od naselja Vučilovac do Bosanskog Šamca; pumpne stanice „Tolisa“ i „Vidovice“, obalotvrde na rijeci Savi: Vučilovac, Vidovice, Orašje – grad, Domaljevac i Grebnice; Centar odbrane od poplava Orašje; čuvarske kućice: Vidovice, Grebnice, Kopanice i Tolisa; i nasute brane Hazna i Vidara u Gradaču.

nastali rashodi tokom poslovanja Agencije, zbog čega se nije moglo potvrditi da, u pojedinim slučajevima, iskazano ostvarenje rashoda u odnosu na planirane veličine odgovara stvarno nastalim izdacima po navedenom osnovu (troškovi zakupa poslovnog prostora, dnevnice i ostali putni troškovi, stručno obrazovanje i usavršavanje, naknade po ugovoru o djelu, reprezentacije,...).

Na prijedlog resornog ministarstva, Vlada FBiH je 29.12.2011. godine imenovala Upravni odbor Agencije i isti je obavljao funkciju upravljanja u 2013. godini. Također na prijedlog resornog ministarstva, Vlada FBiH je 29.11.2013. godine razriješila tadašnji Nadzorni odbor Agencije, **međutim do vremena okončanja finansijske revizije za 2013. godinu nije izvršeno imenovanje novog Nadzornog odbora**, što može da ima za posljedicu neadekvatnu kontrolu nad radom Agencije. Značajnim smatramo za istaći da resorno ministarstvo nije dalo saglasnost na Izvještaj o poslovanju Agencije za 2013. godinu iz razloga, kako je navedeno, u poslatom dopisu 31.03.2014. godine prema Vladi FBiH, jer predmetni izvještaj nije razmatrao Nadzorni odbor obzirom da isti ne postoji. Nadzorni odbor, u skladu sa članom 162. Zakona o vodama, treba da pregleda godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun finansijskog poslovanja agencije i o tome izvještava resorno ministarstvo.

Planiranje prihoda i rashoda vršiti analitički po pozicijama propisanim Kontnim planom za budžetske korisnike, u cilju efikasnijeg praćenja izvršenja finansijskog plana, kao i ispravnog evidentiranja rashoda i izvještavanja svih korisnika finansijskih izvještaja;

Planiranje, izradu, donošenje, izvršavanje, računovodstvo i izvještavanje o realizaciji finansijskog plana vršiti na način i u skladu sa rokovima i procedurama propisanim odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakonom o vodama;

6. Izvršenje finansijskog plana – prihodi i drugi izvori finansiranja Agencije

U skladu sa Zakonom o vodama, sredstva za finansiranje poslova i zadataka Agencije se obezbjeđuju iz: općih vodnih naknada, posebnih vodnih naknada, prihoda po osnovu zakupa javnog vodnog dobra, Budžeta FBiH, kreditnih sredstava, sredstava osiguranih posebnim zakonom, donacija i ostalih sredstava u skladu sa zakonom. U Izvještaju o poslovanju Agencije za 2013. godinu iskazano je **ostvarenje prihoda i drugih izvora finansiranja** Plana i finansijskog plana za 2013. godinu u ukupnom iznosu od **17.066.779 KM**, od čega se na oprahodovana sredstva u revidiranoj godini odnosi **14.256.053 KM**, a na ostale izvore finansiranja **2.810.026 KM** (akumulirani višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina i „akumulirana sredstva amortizacije iz ranijeg perioda“).

Strukturu ostvarenja prihoda i drugih izvora finansiranja u odnosu na planske veličine dajemo u sljedećoj tabeli:

<i>Red.broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ovkirni plan za 2012. – 2014. godinu</i>			<i>Iznjene i dopune plana za 2013. godinu</i>	<i>Izvršenje plana prihoda za 2013. godinu</i>
		<i>2012.</i>	<i>2013.</i>	<i>2014.</i>		
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	13.800.000	14.000.000	14.250.000	14.000.000	13.986.053
1.	Opća vodna naknada	5.000.000	5.100.000	5.200.000	5.000.000	4.862.915
2.	Posebne vodne naknade	8.650.000	8.750.000	8.900.000	8.880.000	8.828.923
3.	Ostali izvori prihoda	150.000	150.000	150.000	120.000	294.215
II	Ostali izvori finansiranja	Odluka UO od 28.03.2013. god. po završnom računu za 2012. godinu			3.097.611	3.080.726
4.	Višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	Ostvaren poslovanjem u prethodnim godinama u iznosu od 1.378.824 KM i po Godišnjem obračunu za 2012. godinu u iznosu od 423.242 KM			1.802.066	1.802.066
5.	Prenesena namjenska sredstva Budžeta FBiH	Za uređenje korita rijeke Bosne 270.000 KM i za troškove rada Savjetodavnog vijeća 16.886 KM			286.886	270.000
6.	Sredstva amortizacije	Obračunata amortizacija za 2012. godinu 482.056 KM i neutrošena sredstva amortizacije iz prethodnih godina 526.604 KM			1.008.660	1.008.660
I+ II	Ukupno prihodi i ostali izvori finansiranja	13.800.000	14.000.000	14.250.000	17.097.611	17.066.779

Ostvareni prihodi Agencije u 2013. godini iznose **14.256.053 KM** i u odnosu na plan manje su ostvareni za 30.833 KM ili za 0,21 %. Od ukupno ostvarenih prihoda na prihode po osnovu općih vodnih naknada se odnosi 4.862.915 KM, na posebne vodne naknade 8.828.923 KM, na ostale izvore prihoda 294.215 KM i na oprihodovana namjenska sredstva iz Budžeta FBiH 270.000 KM.

Prihodi od vodnih naknada (13.691.838 KM) se obezbeđuju u skladu sa Zakonom o vodama, Odlukom o visini posebnih vodnih naknada Vlade FBiH i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada donesenim od strane resornog ministarstva. Vodne naknade se uplaćuju na depozitne račune kantona i sa istog se raspodjeljuju korisnicima u skladu sa Zakonom o vodama. **Zakonom je regulisano da Agenciji pripada 40 % prihoda od vodnih naknada, kantonima 45 % i Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH 15%. Agenciji se sredstva uplaćuju na transakcijski račun.**

Prema podacima iz knjigovodstva Agencije i podacima o izvršenim uplatama prihoda kantonima po osnovu vodnih naknada i njihovom rasporedu u 2013. godini sa vodnog područja Agencije (B2 obrasci), struktura istih je sljedeća:

u KM						
Red. Broj	KANTON	Uplaćeno u 2013. god. po kantonima	Raspoređeno u 2013. god. Agenciji (40 %)	OPĆA VODNA NAKNADA	POSEBNA VODNA NAKNADA	Knjigovodstvene evidencije Agencije ¹
1	2	3	4	5	6	7
1.	UNSKO – SANSKI	2.557.734	1.023.094	333.751	689.343	
2.	TUZLANSKI	9.478.446	3.791.378	991.524	2.799.854	
3.	ZENIČKO – DOBOJSKI	7.588.195	3.035.238	736.409	2.298.829	
4.	BOSANSKO – PODRINJSKI	408.091	163.236	80.819	82.417	
5.	SREDNJOBOSANSKI	3.075.326	1.230.130	440.314	789.816	
6.	POSAVSKI	394.823	157.929	53.704	104.225	
7.	SARAJEVSKI	10.764.768	4.305.907	2.249.048	2.056.859	
8.	KANTON 10 (OPĆINA DRVAR)	-	-	-	-	
	UKUPNO UPLAĆENE VODNE NAKNADE U 2013. GODINI	34.267.383	13.706.912	4.885.569	8.821.343	13.691.838

Kao što se može vidjeti iz podataka, u naprijed navedenoj tabeli, po osnovu svih vodnih naknada na depozitne račune kantona, sa vodnog područja Agencije, u 2013. godini su uplaćena sredstva u iznosu od **34.267.383 KM** od kojih je pripadajući dio od **13.691.838 KM** doznačeno na račun Agencije, u skladu sa **Zakonom o vodama**.

Prema prezentiranom Izvještaju o uplati prihoda od vodnih naknada Agenciji za 2013. godinu (12.02.2014. godine) i knjigovodstvenim evidencijama dajemo strukturu svih uplaćenih prihoda po navedenom osnovu sa vodnog područja Agencije (7 kantona i Općine Drvar) u 2013. godini:

u KM						
Red. broj	Naziv vodne naknade iz Zakona o vodama	Visina naknade utvrđena Zakonom o vodama i Odlukom Vlade FBiH ²	Vrsta prihoda	Uplaćeno u 2013. god. (dio FBiH)	Uplaćeno u 2013. god. (Agenciji)	
1	2	3	4	5	6	
I	Opća vodna naknada (OVN)	0,5 % od osnovice koju čini neto plata, naknada iz ugovora o djelu, upravnog i nadzornog odbora	722529	11.230.475	4.862.915	

¹ Pomoćna evidencija izvršenih uplata javnih prihoda po osnovu vodnih naknada, odnosno posebni Informacioni sistem ne pruža mogućnost adekvatnog usaglašavanja svih izvršenih uplata po vrstama prihoda.

² Navedenu Odluku, u skladu sa članom 171. Zakona o vodama donosi Vlada FBiH, na zajednički prijedlog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva okoliša i turizma, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva finansija.

II	Posebne vodne naknade (PVN)			21.338.041	8.828.923
1.	Naknada za korištenje površinskih i podzemnih voda za različite namjene koja se obračunava na osnovu količine zahvaćene vode izražene u m3, a istu uplaćuju fizička i pravna lica:			4.356.656	1.796.403
1.1.	koja vrše javno vodosnadbijevanje potrošača, odnosno koja zahvataju vodu za vodosnadbijevanje u količini koja prevazilazi obim opće upotrebe	0,01 KM po m3	722523	1.525.297	677.700
1.2.	za korištenje površinskih i podzemnih voda i mineralne vode koja se koristi za flaširanje	2 KM po m3			
1.3.	za korištenje površinskih i podzemnih voda i mineralne vode koja se koristi za navodnjavanje	0 KM po m3			
1.4.	za korištenje površinskih i podzemnih voda koja se koristi za uzgajanje ribe	0 KM po m3			
1.5.	za korištenje površinskih i podzemnih voda za druge namjene	0,03 KM po m3	722524	217.598	91.514
1.6.	za korištenje površinskih i podzemnih voda koja se koristi za industrijske procese, uključujući termoelektrane	0,03 KM po m3	722525	2.613.761	1.027.189
2.	Naknada za korištenje vode za proizvodnju električne energije u hidroelektranama koja se obračunava množenjem ukupne količine proizvedene električne energije u obračunskom periodu izraženo u kWh			722526	497.739
3.	Naknada za zaštitu voda koju uplaćuju fizička i pravna lica:			16.472.453	6.818.351
3.1.	na čije ime je registrovano transportno sredstvo koje za pogon koristi naftu ili naftne derivate, odnosno vlasnik građevinske mašine za koju nije potrebna registracija	2 KM po 1 ES (ekvivalentni stanovnik), posebna Tablica koeficijenata zagađenja	722521	9.849.442	3.777.110
3.2.	koje vrši direktno ispuštanje otpadnih voda u površinske vode ili indirektno ispuštanje u podzemne vode, ispuštanje otpadnih tehnoloških voda voda u javni kanalizacioni sistem iz objekata i postrojenja koja podliježu obavezi probavljanja okolinske dozvole iz Zakona o zaštiti okoliša (Službene novine FBiH, broj 33/03) i ispuštanje otpadnih voda naselja	2 KM po 1 ES, posebna Tablica koeficijenata zagađenja ili urađen Elaborat o stepenu zagađenja			
3.3.	koje vrši uzgoj ribe u vještačkim ribnjacima	0,05 KM x Količina uzgojene (prodate) ribe u kg			
3.4.	koje proizvodi ili uvozi vještačko đubrivo	0,005 KM po 1 kg proizведенog ili uvezenog đubriva			
3.5.	koje proizvede ili uveze hemikalije za zaštitu bilja	0,075 KM po kg proizvedene ili uvezene hemikalije	722522	6.623.011	3.041.241
4.	Naknada za vađenje materijala iz vodotoka			2.021	1.512
4.1.	Fizičko i pravno lice koje vrši eksploraciju materijala iz vodotoka	1,50 KM po m3 izvađenog materijala	722527	2.021	1.512
5.	Naknada za zaštitu od poplava			9.158	3.315
5.1.	Vlasnik zemljišta (poljoprivrednog, šumskog zemljišta ili građevinskog zemljišta) koje je zaštićeno objektima za zaštitu od poplava koji su u vlasništvu FBiH	5 KM po 1 ha zaštićenog zemljišta			
5.2.	Vlasnik stambenog, poslovnog ili drugog objekta koji je zaštićen objektima za zaštitu od poplava koji su u vlasništvu FBiH	1 KM/m2	722528	9.158	3.315
III	Ostale vodne naknade po osnovu zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama I i II kategorije			721225 i 721226	0 0
IV	Zaostale uplate vodnih naknada iz prethodnih godina			777776	15 707
UKUPNO UPLAĆENE VODNE NAKNADE U 2013. GODINI (I + II + III + IV)				32.568.516	13.691.838

I) Prihodi po osnovu plaćanja opće vodne naknade su ostvareni u iznosu od **4.862.915 KM** i isti predstavljaju 35,52 % ukupno naplaćenih prihoda Agencije po osnovu svih vodnih naknada. Obaveznici plaćanja opće vodne naknade su, u skladu sa članom 169. Zakona o vodama, pravna i fizička lica

registrovana za obavljanje djelatnosti i ista iznosi 0,5 % od osnovice koju čini neto plaća zaposlenika i naknada isplaćena na osnovu ugovora o djelu.

II) Prihodi po osnovu posebnih vodnih naknada su ostvareni su u iznosu od **8.828.923 KM** i isti predstavljaju 64,48 % ukupno naplaćenih prihoda Agencije po osnovu svih vodnih naknada. Članom 170. Zakona o vodama su utvrđene posebne vodne naknade, dok je članom 171. istog zakona utvrđeno da visinu posebne vodne naknade propisuje Vlada FBiH, na zajednički prijedlog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva okoliša, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva finansija. Shodno navedenoj odredbi, **Vlada FBiH je 13.06.2007. godine donijela Odluku o visini posebnih vodnih naknada** i ista se nije mijenjala sve do početka 2014. godine, kada je i utvrđena visina PVN za korištenje površinskih i podzemnih voda za zahvatnje vode za navodnjavanje u iznosu od 0,002 KM/m³ zahvaćene vode jer se ista ranije nije ni plaćala, dok je ukinuta odredba kojom je ranije bila utvrđena visina PVN za zaštitu od poplava.

Na osnovu člana 174. Zakona o vodama, resorni ministar je, u saradnji sa federalnim ministrom finansija, donio **Pravilnik o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada** („Službene novine FBiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12). Shodno navedenom Pravilniku, **obaveznici plaćanja posebnih vodnih naknada su dužni popunjene i ovjerene propisane obrasce, mjesечно dostavljati mjesno nadležnoj agenciji za vode a ista je dužna uspostaviti sljedeće evidencije o količinama**: zahvaćene vode, proizvedene električne energije, količinama zagađenja koja se ispuštaju u površinske vode ili indirektno u podzemne vode, o količinama uzgojene (prodate) ribe, proizvedenog i uvezenog vještačkog đubriva i sredstava za zaštitu bilja, o količinama izvađenog materijala iz vodotoka i o površinama zemljišta i objekata zaštićenih od poplava. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da Agencija, za vođenje naprijed navedenih evidencija, ima uspostavljen poseban informacioni sistem, putem kojega se vrši zaduženje obaveznika plaćanja posebnih vodnih naknada i evidentiranje uplata od strane istih, međutim, podatke iz sistema uzimamo sa rezervom jer smo obavljanjem revizije konstatovali njegove limite i ograničene mogućnosti.** (Npr. ukoliko obaveznik ne dostavi propisani obrazac obaveza za plaćanje PVN neće biti ni obračunata, a također sistem ne pruža ni mogućnost rasknjižavanja izvršenih uplata.) **Agencija ne vrši knjiženje obaveza po osnovu neizmirenih posebnih vodnih naknada u svojim knjigovodstvenim evidencijama.** Tačkom 45. navedenog Pravilnika je propisano da kontrolu pravilnog obračunavanja i plaćanja vodnih naknada vrše organizacione jedinice Porezne uprave FBiH na čijem području se nalazi sjedište pravnog lica, odnosno mjesto obavljanja djelatnosti fizičkog lica, dok je tačkom 47. istog propisano da kontrolu mogu obavljati i ovlašteni zaposlenici nadležne agencije za vode, te da je ovlašteni zaposlenik agencije za vode dužan sačiniti zapisnik o izvršenoj kontroli. **Obavljenom revizijom smo konstatovali da značajan broj obaveznika plaćanja posebnih vodnih naknada ne vodi propisane evidencije o količinama zahvaćene i ispuštene vode u vodotoke, odnosno ne popunjava i ne dostavlja Agenciji propisane obrasce na osnovu kojih se obračunava obveza za plaćanje posebnih vodnih naknada, a i kada dostavi iste postoji problem potvrđivanja vjerodostojnosti upisanih podataka i neplaćanja, na ovakav način, utvrđene obaveze.** Problem neplaćanja PVN je naročito izražen od strane preduzeća i ribnjaka po osnovu PVN za zaštitu voda, od određenih komunalnih preduzeća po osnovu PVN za korištenje voda i vađenja materijala iz vodotoka. Za rješavanje navedenih problema, Agencija se više puta obraćala Poreznoj upravi FBiH, odnosno kantonalnim ispostavama PU FBiH, **međutim problem je i dalje ostao neriješen, obzirom da se Porezna uprava FBiH poziva na odredbe Zakona o Poreznoj upravi FBiH i ističe da za neplaćanje posebnih vodnih naknada ne može izdati nalog za plaćanje, odnosno pokrenuti proces prinudne naplate, a Agencija u saradnji sa resornim ministarstvom do sada nije poduzimala odgovarajuće mjere, odnosno nije podnosiло tužbe protiv fizičkih i pravnih lica za plaćanje obaveza po navedenom osnovu.** Jedini slučaj postupanja, mimo navedenog tumačenja, smo konstatovali od strane Kantonalnog poreznog ureda Tuzla, koji je zbog neplaćanja donio Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate PVN u iznosu od **731.361 KM** za preduzeće „GLOBAL ISPAT KOKSNA INDUSTRIJA“ (GIKIL) d.o.o. Lukavac (na osnovu prethodno izvršenih kontrola od strane Agencije i vodoprivredne inspekcije), po osnovu kojega Rješenja je Porezna uprava FBiH – Središnji ured 23.12.2013. godine potpisala Sporazum o plaćanju dužnih javnih prihoda u ratama u periodu 2014 – 2018. godina, u ukupnom iznosu od 937.624 KM (osnovni dug + obračunate zatezne kamate). Prema prezentiranim podacima iz informacijskog sistema Agencije, preduzeće

GIKIL d.o.o. Lukavac, po Sporazumu i otpatnom planu treba u 2014. godini da uplati 192.795 KM, a do momenta vršenja revizije je uplatilo 62.106 KM. Ukupan dug preduzeća „**GLOBAL ISPAT KOKSNA INDUSTRIJA**“ (GIKIL) d.o.o. Lukavac, po osnovu PVN za zaštitu voda, je porastao za nove obračunate obaveze i na dan 31.12.2013. godine je iznosio 1.156.287 KM.

Osigurati da postojeći informacioni sistem putem kojega se vrši zaduženje, obračun i evidentiraju update posebnih vodnih naknada pruža odgovarajući nivo sigurnosti podataka u smislu da se na osnovu istog može izvršiti knjiženje nenaplaćenog iznosa obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada za obračunski period i poduzimati adekvatne mјere u cilju naplate istih, kao i da generiše izvještaje neophodne za analizu i donošenje odluka;

Potrebno je sačiniti Informaciju kojom će se obuhvatiti kompletan problematika naplate posebnih vodnih naknada u kontekstu postojećih propisa i shodno istima postupanja nadležnih institucija, te u skladu sa konstatovanim dati prijedlog mјera za poboljšanje naplate istih. Navedenu Informaciju proslijediti svim nadležnim organima i institucijama u cilju otklanjanja anomalija i zaokruživanja sistema naplate posebnih vodnih naknada;

1. Prihodi od posebnih vodnih naknada za korištenje površinskih i podzemnih voda ostvareni su u iznosu od **1.799.717 KM**, a osnovica za obračunavanje je količina zahvaćene vode u m³. Ovu naknadu uplaćuju obaveznici koji vrše zahvatanje vode za javnu opskrbu (vodovodi i dr.), za flaširanje vode i mineralne vode i za zahvatanje vode za potrebe industrijskih procesa. **Najveći problem sa kojim se susreće Agencija prilikom obračunavanja navedene naknade je vjerodostojnost dostavljenih podataka od strane obaveznika, obzirom da su isti osnova za stvaranje obaveze.** U programu naplate vodnih naknada su evidentirana **52 komunalna preduzeća i 3 društva** koja vrše zahvatanje i distribuciju vode potrošačima, od kojih dobrom stepenu naplate uglavnom doprinosi redovno plaćanje vodnih naknada od strane najvećih komunalnih preduzeća (Sarajevo, Tuzla i Zenica). Revizorskom timu je prezentiran dokaz da je Agencija (Služba za naplatu vodnih naknada) u 2012. godini izvršila 17 kontrola komunalnih preduzeća i u 2013. godini 4, nakon kojih je sačinila zapisnike o izvršenim kontrolama u kojima je utvrđila ukupan iznos obaveza istih po osnovu neplaćanja vodnih naknada i zapisnike o izvršenim kontrolama dostavila preduzećima na realizaciju. Međutim, **i dalje je prisutan problem nerедовног plaćanja vodnih naknada od strane određenih komunalnih preduzeća** (Travnik, Donji Vakuf, Gornji Vakuf – Uskoplje, Bugojno, Jajce, Kladanj, Kreševo, Živinice, Banovići, Bihać, Ključ, Visoko, Breza, Kakanj, Dobojski Istok).

Obavljenim kontrolama od strane Agencije u 2012. godini, utvrđena je visina duga po osnovu posebne vodne naknade za korištenje voda i za zaštitu voda, preduzeća **JKP „BAŠBUNAR“ d.o.o. Travnik**, za period 2008 – 2012. godina u ukupnom iznosu od **280.911 KM (156.951 KM za korištenje voda, 123.960 KM za zaštitu voda)**. Prema prezentiranoj dokumentaciji, **Agencija je u 28.09.2012. godine po navedenim dugovanjima tražila postupanje od strane Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik - Porezne uprave FBiH, od kojih su dobili pismeni odgovor 13.06.2013. godine da je na osnovu relevantnih odredbi Zakona o Poreznoj upravi FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12 i 7/13), i to poglavlja X- Razrez porezne obaveze i XI – Procedura prisilne naplate, prisilna naplata poreznih obaveza moguća samo za one porezne obaveze koje utvrđi nadležna organizacijska jedinica Porezne uprave FBiH, a kako se u ovom slučaju radi o obavezama utvrđenim od strane Agencije, eventualno pokrenuti postupak prisilne naplate od strane porezne ispostave bi bio u suprotnosti sa naprijed navedenim zakonskim odredbama.**

U vezi problema dugovanja komunalnih preduzeća, na sastanku održanom 12.12.2013. godine, između predstavnika resornog ministarstva, agencija za vode, Federalne uprave za inspekcijske poslove – Inspektorata vodoprivredne inspekcije (FUZIP), Federalnog fonda za zaštitu okoliša, Federalnog hidrometeorološkog zavoda (FHMZ), 5 kantona i Federalne uprave civilne zaštite, između ostalog, je dogovoren da se po pitanju dugovanja javnih komunalnih preduzeća iz prethodnih godina **zadužuje FUZIP (Inspektorat vodoprivredne inspekcije) da, zajedno sa agencijama za vode, izvrši inspekcijski nadzor kod tih subjekata i da o poduzetim mјerama iz svoje nadležnosti propisane Zakonom o vodama, kao i rezultatima te aktivnosti podnese informaciju** Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva do kraja juna 2014. godine, a na osnovu koje će resorno ministarstvo informisati Vladu FBiH. U vrijeme izrade Nacrta izvještaja o obavljenoj reviziji, FUZIP nije dostavio sveukupan izvještaj, međutim

odgovorne osobe Agencije su prezentirale Pregled izvršenih zajedničkih kontrola od strane FUZIP-a i Agencije i dokazni materijal (zapisnici o izvršenim kontrolama i zapisnici o izvršenom inspekcijskom nadzoru), na osnovu čega se može konstatirati da je u 2014. godini obavljena kontrola kod 52 komunalna preduzeća. Na osnovu prezentiranih zapisnika o izvršenim kontrolama sačinjenim od strane Agencije, konstatujemo da je u istima utvrđeno da li predmet kontrole plaća ili ne plaća vodnu naknadu i ukupan dug po osnovu neplaćenih vodnih naknada, dok je u **zapisnicima o izvršenom inspekcijskom nadzoru** sačinjenim od strane FUZIP-a – Inspektorata vodoprivredne inspekcije konstatovano postojanje/nepostojanje vodnog akta, urednost/neurednost u izmirenju obaveza po osnovu vodnih naknada i dat rok u kojem se dug treba izmiriti. U pojedinim slučajevima FUZIP je donio Rješenje da subjekt nadzora sačini Protokol sa Agencijom oko izmirenja obaveze po osnovu posebnih vodnih naknada ili da preda zahtjev Agenciji za izdavanje vodne dozvole za vodosnadbijevanje ili za ispuštanje otpadnih voda, kao i da mjerne uređaje dovede u ispravno stanje.

U evidenciji Službe za naplatu vodnih naknada evidentirano je **37 tzv. „velikih obaveznika“** sa vlastitim vodozahvatima koji tehnološku vodu zahvataju iz vodotoka ili vlastitih bunara, **119 tzv. malih obaveznika** koji zahvataju vodu iz vlastitog bunara ili vodotoka, **23 obaveznika** koji vrše **flaširanje i prodaju vode i MVP „Spreča“ Tuzla** koje upravlja akumulacijom jezera Modrac, iz kojeg se isporučuje voda industriji općina Tuzla i Lukavac i komunalnom preduzeću Tuzla.

Potrebno je osigurati sistemsko praćenje postupanja komunalnih preduzeća po zapisnicima o izvršenom inspekcijskom nadzoru i zapisnicima o izvršenim kontrolama, te u skladu sa konstatovanim poduzimati adekvatne aktivnosti prema svim organima i institucijama u cilju poštivanja odredbi Zakona o vodama, a naročito u dijelu izmirenja obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada;

2. Prihodi od naknade za korištenje voda za proizvodnju električne energije hidroenergijom ostvareni su u iznosu od **208.635 KM** ili 94,83 % u odnosu na plan i 30,89 % više u odnosu na prethodnu godinu. Kao razlog povećanja prihoda po ovom osnovu, od strane odgovornih osoba, je navedena povoljnija hidrološka godina. U evidencijama je registrovano 18 obaveznika plaćanja ove vodne naknade (2 velike i 30 malih hidroelektrana), a 80 % prihoda je naplaćeno od velikih hidroelektrana na rijeci Vrbas u Jajcu.

3. Prihodi od naknada za zaštitu voda su ostvareni u ukupnom iznosu od **6.818.351 KM**, od čega se na naplaćene **naknade od pravnih i fizičkih lica na čije ime je registrovano transportno sredstvo** odnosi **3.777.110 KM** i isti predstavljaju 27,59 % ukupno naplaćenih prihoda, dok se na **naknade za ispuštanje otpadnih voda** odnosi **3.041.241 KM** ili 22,21 % ukupno naplaćenih prihoda Agencije po osnovu svih vodnih naknada. PVN koja se plaća prilikom registracije motornih vozila predstavlja jedan od sigurnih i stabilnih izvora prihoda Agencije, a također i drugih korisnika vodnih naknada kojima se raspodjeljuju pripadajući iznosi. U okviru prihoda od naknada za zaštitu voda, **prihodi od PVN ispuštanje otpadnih voda, uzgoj ribe, proizvodnje ili uvoza vještačkog đubriva ili hemikalija za zaštitu bilja** ostvareni su u iznosu od **3.041.241 KM** i isti su manji za **202.689 KM** ili **6,25 % u odnosu na ostvarenje prethodne godine**. PVN za zaštitu voda se obračunava množenjem količine zagađenja voda u toku obračunskog perioda, izraženog preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS-a), sa visinom posebne vodne naknade određenom u Odluci Vlade FBiH (2 KM ili 0,05 KM ili 0,005, ili 0,075 KM). Ovu vrstu naknade bi trebali plaćati svi zagađivači voda (navedeni u Tabeli ispred pod tačkom 3.2. – 3.5.). **Služba za naplatu vodnih naknada je krajem 2013. godine imala registrovanih 96 tzv. velikih zagađivača, tzv. 406 malih zagađivača, 48 komunalnih preduzeća i 6 obaveznika koji vrše uzgoj ribe.**

Stepen zagađenja otpadnih voda za komunalna preduzeća, odnosno EBS se utvrđuje množenjem količine ukupno isporučene vode pojedinim korisnicima izražene u m³ sa propisanim koeficijentom zagađenja u zavisnosti od toga da su zagađivači građani (0,02), pravna/fizička lica registrovana za obavljanje djelatnosti (0,02; 0,10 ili 0,05). Detaljnije o problemu naplate prihoda od komunalnih preduzeća smo obrazložili u dijelu koji govori o ostvarenju prihoda od vodnih naknada za korištenje površinskih i podzemnih voda koje u najvećem dijelu trebaju plaćati komunalna preduzeća.

Stepen zagađenja otpadnih voda za ribnjake, odnosno visina posebne vodne naknade za iste se obračunava u zavisnosti od količina prodate ribe koja se množi sa koeficijentom 0,05 KM/kg. Imajući u vidu da su ribnjaci ostvarili značajne iznose poticaja za poljoprivrednu koji su se obračunavali u iznosu od 0,70

KM/kg (2012. i 2013. godina), a po prezentiranim računima o izvršenoj prodaji ribe, izvršili smo upoređivanje tih podataka i prezentiranih podataka Agenciji u dostavljenim propisanim obrascima za obračun posebnih vodnih naknada po navedenom osnovu. **Na osnovu obavljene revizije, utvrdili smo da su pravna lica koja se bave uzgojom ribe, u dostavljenim podacima Agenciji, prikazali značajno manje količine prodate ribe u odnosu na prezentirane podatke prilikom ostvarivanja poticaja za poljoprivredu, što je imalo za posljedicu da je istima obračunat značajno manji iznos posebnih vodnih naknada.**

Potrebno je da Agencija uputi zahtjev za službenim korištenjem podataka o svim isplaćenim poticajima za poljoprivredu od resornog ministarstva, kako za ribnjake, tako i za ostala pravna i fizička lica koji su obaveznici plaćanja posebnih vodnih naknada i ostvaruju poticaje za poljoprivredu u značajnom iznosu, u cilju proširenja registra obaveznika, ali i obračunavanja i naplate vodnih naknada u realnom iznosu;

Prema Pravilniku o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, **zagađivači se dijele na tzv. „velike“ sa stepenom zagađenja preko 500 EBS-ova i tzv. „male“ sa stepenom zagađenja ispod 500 EBS-ova.** Utvrđivanje stepena zagađenja, odnosno ekvivalentnog broja stanovnika (EBS-a) „malih zagađivača“ se vrši na osnovu Tablice koeficijenata zagađenja, dok se utvrđivanje količine otpadne vode i stepena njenog zagađenja „velikih zagađivača“ vrši na osnovu mjerena količine i produkcije zagađenja u toku 48- satnog ispuštanja otpadne vode pri normalnim uslovima proizvodnje. **Značajnim smatramo za istaći da benzinske pumpe pripadaju kategoriji „malih“ zagađivača** i za iste se obračun PVN za ispuštanje otpadnih voda (zagadenje) vrši na osnovu Tablica koeficijenata zagađenja u ovisnosti od toga koliko ima: radnika na benzinskoj pumpi, autopraonici (0,50 KM/radniku) ili restoranu u sastavu iste (1,50 KM/radniku), količina m3 utrošene vode u autopraonici (0,20 KM/m3 sa separatorom ili 2 KM/m3 bez separatora) **i prometa goriva u obračunskom periodu (0,50 KM za 1.000 l).** Revizija nije mogla utvrditi tačan broj benzinskih pumpi koje se vode u Registru zagađivača, kao i ukupan iznos plaćenih/ neplaćenih naknada od strane istih po osnovu ispuštanja otpadnih voda, zbog ograničenih mogućnosti postojećeg informacionog sistema. U obavljenoj prethodnoj reviziji smo informisali Agenciju da Federalno ministarstvo trgovine, u skladu sa „Pravilnikom o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH“ (donesenim na osnovu člana 12. Zakona o unutrašnjoj trgovini), ima uspostavljen Centralni informacioni sistem, putem kojega se prati promet naftnih derivata na benzinskim pumpama i da je u isti na kraju 2012. godine bilo uvezano 619 benzinskih pumpi, te da bi trebalo potpisati Sporazum sa navedenim ministarstvom u cilju korištenja podataka iz Centralnog informacionog sistema, u kontrolne svrhe prilikom utvrđivanja iznosa PVN. **U obavljenoj konačnoj reviziji, Agencija je prezentirala dokaz da je 14.05.2014. godine sa Federalnim ministarstvom trgovine potpisala Protokol o korištenju podataka iz informacionog sistema nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpama u FBiH**, a istim se ministarstvo obavezuje da će Agenciji omogućiti pristup podacima, na način da će osigurati pristup sistemu putem VPN povezivanja sa serverom, bez ograničenja. U vrijeme izrade revizorskog izvještaja navedeni protokol nije bio implementiran u praksi, što je svakako potrebno učiniti u narednom periodu. Nadležna vodoprivredna inspekcija je u 2013. godini izvršila inspekcijski nadzor 12 benzinskih pumpi nakon čega je konstatovala da određene benzinske pumpe nisu uredno vodile i Agenciji mjesечно dostavljale obrasce, odnosno plaćale vodne naknade za zaštitu od voda, dok je za određeni broj pumpi konstatovano da nemaju izdatu potrebnu dozvolu. Prema prezentiranim podacima, najveći broj kontrolisanih subjekata je počeo uredno dostavljati i plaćati obaveze po osnovu PVN, međutim benzinska pumpa BM – PROMET d.o.o. Breza i dalje ne dostavlja popunjene i ovjerene EBS obrasce (niti joj se vrši obračun PVN), a također nije ni podnijela zahtjev za izdavanje vodne dozvole. Pored toga, benzinska pumpa PETROL – P d.o.o. Bihać i dalje kasni da dostavljanjem EBS obrazaca i ne vrši plaćanje PVN za zaštitu voda.

Poduzeti aktivnosti u cilju implementiranja Protokola o korištenju podataka iz informacionog sistema nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpama u FBiH potписанog 14.05.2014. godine između Agencije i Federalnog ministarstva trgovine, odnosno kontrole obračuna posebnih vodnih naknada za ispuštanje otpadnih voda za benzinske pumpe;

Obaveznici obračunavanja i plaćanja PVN za zaštitu voda, a čija ukupna godišnja količina zagađenja prelazi 500 EBS-ova, dužni su najmanje jedanput u dvije godine vršiti ispitivanje uzoraka otpadne vode, odnosno otpadnih i štetnih materija prije njihovog ispuštanja i jedan primjerak Elaborata o utvrđenom stanju dostaviti mjesno nadležnoj agenciji za vode. **Mjerenje i ispitivanje fizičkih i hemijskih osobina ispuštene otpadne vode i utvrđivanje EBS-ova vrše ovlaštene laboratorije, u skladu sa članom 64. Zakona o vodama**, a istima se ovlaštenje dodjeljuje od strane resornog ministarstva na osnovu Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati referentni, odnosno ovlašteni laboratorijski za ispitivanje voda, sadržaj i način izdavanja ovlasti („Službene novine FBiH“, broj 14/10 i 14/13). Prema prezentiranim podacima objavljenim na WEB stranici resornog ministarstva, u 2013. godini je potrebno ovlaštenje imalo 12 pravnih lica (laboratorija), dok je Laboratorija za vode AVP Sava jedina bila ovlaštena da može vršiti kontrolna ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda pojedinih zagađivača direktnim mjerjenjem¹. U skladu sa „Kriterijima za izbor zagađivača voda za kontrolna ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a“ od 20.12.2011. godine, Služba za prikupljanje vodnih naknada u saradnji sa Odjelenjem za zaštitu voda i Laboratorijom za vode, na početku svake godine predlaže direktoru listu zagađivača voda za kontrolno ispitivanje za tu godinu, a koju isti donosi. U toku trajanja konačne revizije, AVP Sava je donijela Internu proceduru o aktivnostima u slučaju pojave incidentnog zagađenja, Internu proceduru o monitoringu površinskih voda i Internu proceduru o provođenju kontrolnog ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda pojedinih zagađivača izraženog preko EBS-a. Laboratorija za vode AVP Sava je, prema navodima iz **Izvještaja o provedenim kontrolnim ispitivanjima tereta zagađenja otpadnih voda - EBS pojedinačnim zagađivačima u periodu 2012 – 2013. godina**, u 2012. godini obavila 3 kontrolna ispitivanja (JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo – podružnica Termoelektrana Tuzla i **GIKIL d.o.o. Lukavac** i UNISGAL d.d. Konjic), dok je u 2013. godini obavila 9 kontrolnih ispitivanja (Madi d.o.o. Tešanj, Kotoks d.o.o. Tešanj, Prevent leather Sarajevo d.o.o. Visoko, Coca Cola HBC d.o.o. Sarajevo, Tuzla Kvarc d.o.o. Tuzla, Pivara d.d. Tuzla, **Arcelormittal d.o.o. Zenica**, Solana d.d. Tuzla i **RMU Banovići d.d. Banovići**). Pored toga, Laboratorija za vode je u 2013. godini obavljala i poslove monitoringa površinskih voda na području sliva rijeke Save u FBiH, analize vode u slučaju akcidenata, kao i analize uzoraka vode za projekat „Katastar podzemnih pitkih voda FBiH“. **Iz naprijed navedenog se može zaključiti da Laboratorija za vode u 2013. godini nije provodila kontrolna ispitivanja tereta zagađenja za AVP Jadranskog mora (u 2012. godini samo jedno, i to za preduzeće UNISGAL d.d. Konjic).** Ističemo da Laboratorija za vode AVP Sava, iako se finansira iz javnih prihoda, trenutno nema obavezu da vrši monitoring površinskih voda i analize vode u slučaju akcidenata na području sliva Jadranskog mora, za obavljanje kojih poslova AVP Jadranskog mora svake godine, također iz javnih prihoda, izdvaja značajna sredstva. Prema prezentiranoj dokumentaciji, najveći uticaj na smanjenje prihoda od posebnih vodnih naknada za ispuštanje otpadnih voda imalo je smanjenje ispuštanja zagađenih industrijskih otpadnih voda **društva ArcelorMittal Zenica** kojem je prema kontrolnim mjerjenjima od strane Laboratorije za vode Agencije, u septembru 2013. godine, utvrđeno da teret zagađenja iznosi 252.992 EBS-a, umjesto ranije utvrđenog zagađenja koje je iznosilo 1.149.516 EBS-ova, što ima za posljedicu i manji obračun naknade za ispuštanje otpadnih voda u iznosu od 448.262 KM na kvartalnom nivou, odnosno ista će na godišnjem nivou manje iznositi za 1.793.048 KM (1.149.516 EBS – 252.992 EBS = 896.524 EBS-ova x 2 KM = 1.793.048 KM). Navedeno je imalo za posljedicu da su istim eliminisani pozitivni efekti postignuti kontrolnim ispitivanjem tereta zagađenja kod većih industrijskih zagađivača koje je vršila Laboratorija za vode Agencije. Poseban problem postaje neprihvatanje rezultata kontrolnog ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda od strane velikih industrijskih zagađivača (npr. RMU Banovići) pa se prave nepotrebni troškovi i ponovna ispitivanja, iako je propisima određeno da su rezultati kontrolnog ispitivanja jedino mjerodavni. **Prema izvršenom kontrolnom ispitivanju RMU Banovići d.d. Banovići iz decembra 2013. godine**, istom je za pogon separacije utvrđen teret zagađenja u vrijednosti od 2.338.215 EBS-ova i za PK Turija u iznosu od 111.224 EBS-a, što znači da bi RMU Banovići trebalo

¹ Laboratorija za vode AVP Sava, je pored navedenih ovlaštenja jedina posjedovala i ovlaštenje za ispitivanje: sastava i kvaliteta površinskih voda; sastava i kvaliteta otpadnih voda iz sistema javne odvodnje, tehnoloških voda i procjednih voda deponija; sastava i kvaliteta sedimenata u površinskim vodama; bioloških i mikrobioloških karakteristika površinskih voda; ekotoksikoloških svojstava otpadnih voda iz sistema javne odvodnje i tehnoloških otpadnih voda; ekotoksikoloških svojstava hemijskih materija i njihovih smjesa koje nakon upotrebe dospijevaju u vode.

obračunati naknadu za zaštitu voda u iznosu od **4.898.878 KM** (2.338.215 EBS + 111.224 EBS = 2.449.439 EBS-ova x 2 KM = 4.898.878 KM). Zbog naprijed navedenog, dolazi do izražaja značajnost utvrđenih veličina zagađenja od strane Laboratorije za vode sa stanovišta ostvarenja javnih prihoda i postavlja se pitanje osnovanosti primjenjivanog Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja obaveza po osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada koji je donesen još davne 2006. godine. S tim u vezi, prezentirano nam je Rješenje direktora, od 04.02.2014. godine, kojim isti imenuje Komisiju za izradu radnog materijala „Pravilnika o načinu utvrđivanja stepena zagađenosti otpadnih voda – EBS“ koji bi zamjenio navedeni Pravilnik iz 2006. godine, a isti bi trebao biti izrađen na osnovu iskustava i postojećih pravilnika u zemljama okruženja uz poštivanje normi i direktiva Evropske komisije.

Potrebno je da Agencija preispita odredbe Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja obaveza po osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada sa stanovišta postojećeg iskustva i postojećih pravilnika u zemljama okruženja uz poštivanje normi i direktiva Evropske komisije, a naročito imajući u vidu dobivene rezultate kontrolnim ispitivanjima, te da na osnovu konstatovanog predloži odgovarajuće mjere i aktivnosti resornom ministarstvu;

Preispitati mogućnost da Laboratorija za vode Agencije vrši monitoring površinskih voda i analize vode u slučaju akcidenata na području sliva Jadranskog mora, obzirom da AVP Jadranskog mora svake godine za obavljanje navedenih poslova, izdvaja značajna sredstva iz prikupljenih javnih prihoda iz kojih se finansira i rad laboratorije;

4. Naknada za vađenje materijala iz vodotoka je iskazana u iznosu od 1.512 KM koji iznos je za 85 % manji od planiranog. Smatramo za potrebnim istaći da navedeni prihod bilježi negativni trend i da je isti, prema prezentiranim podacima iz resornog ministarstva, u 2007. godini iznosio 720.694 KM, u 2008. godini 12.111 KM, u 2009. godini 40.371 KM, u 2010. godini 67.244 KM, u 2011. godini 71.036 KM i u 2012. godini 16.912 KM. **Kao razlog značajno manje naplate prihoda po osnovu vađenja materijala iz vodotoka, od strane Agencije, je dato obrazloženje da u 2013. godini ista nije izdavala vodne akte za eksplotaciju materijala iz vodotoka jer nije mogla primijeniti Pravilnik o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata kojeg je donijelo resorno ministarstvo („Službene novine FBiH“, broj 12/08, 57/09, 72/09 i 68/12), tačnije rečeno njegove Izmjene i dopune iz avgusta 2012. godine, u dijelu koji propisuju postupak vađenja materijala iz vodotoka.** Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika (avgust 2012.g.) je definisano da se „Postupak za izdavanje vodnih akata pokreće povodom zahtjeva fizičkog lica, pravnog lica ili organa određenog za podnošenje zahtjeva za izdavanje vodnog akta, u skladu sa članom 120. Zakona o vodama, osim u slučajevima izdavanje vodnih akata za aktivnosti vađenja materijala iz vodotoka i uređenje vodotoka za koje postupak pokreće nadležni organ za upravljanje vodama po službenoj dužnosti“, umjesto ranije formulacije koja nije predviđala posebno izuzeće prilikom izdavanje vodnih akata za vađenje materijala iz vodotoka. Pored navedenog, Agencija je navela, da se na temelju izmijenjenih i dopunjениh odredaba pravilnika, a koje se odnose na vađenje materijala, nije mogla provesti jasna procedura kako doći do ugovora sa izvođačem radova i ko je obaveznik plaćanja posebne vodne saglasnosti. Prema pisanim informacijama kojim raspolažemo, na sastanku resornog ministarstva sa agencijama za vodno područja održanom 21.01.2013. godine, zaključeno je da će agencije za vode pripremiti Radni tekst novog Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata, i uskladijeni tekst novog pravilnika dostaviti resornom ministarstvu na dalji postupak, međutim, iako je od navedenog datuma do vremena okončanja revizije prošla 1,5 godina, navedeno nije implementirano. Raspolažemo pisanim informacijama da je Agencija za vodno područje slivova Jadranskog mora obavijestila resorno ministarstvo, da su mišljenja da nema zakonskog osnova za izradu novog Pravilnika kojim bi trebalo biti riješeno pitanje „stjecanja prava na vađenje materijala iz vodotoka“, odnosno na podnošenje zahtjeva za izdavanje vodnog akta za vađenje materijala iz vodotoka, iz kojeg razloga od strane iste nije moguće dostaviti usaglašeni Radni tekst Pravilnika u tom smislu. (Također su naveli, da bi podnositelj zahtjeva, temeljem Zakona o vodama, mogla biti pravna/fizička osoba, prethodno je potrebno izvršiti odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o vodama kojima će se

utvrditi na koji način pravne i/ili fizičke osobe stječu pravo na podnošenje zahtjeva za izdavanje vodnog akta za vađenje materijala iz vodotoka, obzirom da takvih odredbi trenutno nema u Zakonu o vodama.)

Ne dajući mišljenje o ispravnosti odredbi Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata kojeg je donijelo resorno ministarstvo, važnim smatramo napomenuti da je u proteklom periodu, kao posljedica neprimjenjivanja Pravilnika u praksi, od strane inspekcije utvrđeno da je na vodotocima došlo do masovnog nelegalnog vađenja šljunka i pjeska od strane raznih pravnih subjekata. Na osnovu prijava Agencije, koje se odnose na nelegalno vršenje radova na vađenju materijala iz vodotoka od strane sljedećih pravnih subjekata (SIGMA TRADE a.d. Bosanski Šamac na lokalitetu desne obale zvanog „Sprudište Arar“ Općina Odžak; UŠĆE BOSNE a.d. Bosanski Šamac na lokalitetu Burum – Općina Odžak; VRANICA d.d. Mostar na lokalitetu lijeve obale rijeke Bosne „sprudište Struke II“ – Općina Odžak (u saradnji sa preduzećem A.C. MILAN d.o.o. Odžak) i MACENA d.o.o. Prozor – Rama na lokalitetu desne obale rijeke Bosne, na mjestu zvanom Mlinište), obavljen je inspekcijski nadzor i prema prezentiranom, istima su izdati prekršajni nalozi na iznos od 5.000 KM, odnosno izrečene prekršajne kazne odgovornim licima u iznosu od 500 KM, međutim, ne može se potvrditi da su i izvršene uplate po istima, odnosno da je obustavljen nelegalno vađenje materijala iz vodotoka. Vodna inspekcija je donijela i rješenja kojima se naređuje preduzeću Macena d.o.o. Prozor – Rama da izvrši uplatu posebne vodne naknade za izvađeni materijal iz korita rijeke Bosna u iznosu od 9.000 KM čiju upлатu također ne možemo potvrditi.

Obavljenim kontrolama od strane Agencije u 2012. godini, utvrđena je visina duga po osnovu posebne vodne naknade za vađenje materijala iz vodotoka, preduzeća „BAU PROM“ d.o.o. Šamac, za period 2008 – 2011. godina u ukupnom iznosu od **46.782 KM** i preduzeća „Savska plovidba“ d.o.o. Domaljevac Šamac, za period 2008. – 2012. godina u ukupnom iznosu od **198.878 KM**. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Agencija je u 2013. godini po navedenim dugovanjima tražila postupanje od strane Kantonalnih poreznih ureda Orašje i Novi Travnik - Porezne uprave FBiH, od kojih su dobili pismeni odgovor 11.06.2013. godine, kojim Agenciju upućuju na odgovor Središnjeg ureda PU FBiH od 27.12.2012. godine dat u vezi problema u plaćanju članarina turističkim zajednicama, a u kojem se navodi da bez izmjena odredbi člana 27. Zakona o Poreznoj upravi FBiH, Porezna uprava ne može izdavati naloge za prekršaje i/ili pokretati prekršajni, niti postupak prinudne naplate na osnovu Uredbi, zapisnika i rješenja o utvrđenim obavezama za pravna lica ili poduzetnike koje su izdali Federalna uprava za inspekcijske poslove ili nadležni kantonalni organi. Revizija ističe odredbe članova 27. i 36. Zakona o Poreznoj upravi FBiH kojima je definisano da „Izmirenje porezne obaveze podrazumijeva plaćanje ukupnog iznosa poreza, doprinosa, pristojbi i novčanih kazni, uključujući i pripadajuće kamate“ i da istima nisu obuhvaćene posebne naknade iz člana 169. i 170. Zakona o vodama, iako je izmenama Zakona o Poreznoj upravi FBiH koje su izvršene u 2010. godini u članu 1. propisano da se „ovaj zakon odnosi na provođenje i izvršavanje aktivnosti iz oblasti svih vrsta federalnih, kantonalnih, gradskih i općinskih poreza, doprinosa, taksi, posebnih naknada, članarina turističkih zajednica, članarina obrtničkih komora i novčani kazni za porezne prekršaje“.

Potrebno je da Agencija, u saradnji sa resornim ministarstvom i vodnom inspekcijom, poduzme adekvatne aktivnosti u dijelu rješavanja nastale situacije u vezi neprimjenjivanja Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanju vodnih akata, u cilju sprečavanja nelegalnog vađenja šljunka i pjeska iz vodotoka i naplate posebnih vodnih naknada po osnovu istog;

Potrebno je da Agencija, u saradnji sa resornim ministarstvom i Federalnim ministarstvom finansija, poduzme sve zakonom propisane mjere protiv fizičkih i pravnih lica, u cilju naplate svih obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada (tužbe, izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih propisa, i dr.);

Potrebno je inicirati aktivnost, prema resornom ministarstvu, kako bi isto programom poticaja za poljoprivredu i provedbenim propisima definisalo da aplikanti koji su obveznici plaćanja posebnih vodnih naknada prilikom apliciranje za poticaje dostave dokaze da su uredno izmirili vodne naknade;

5. Naknada za zaštitu od poplava (3.315 KM) je ukinuta Odlukom Vlade FBiH o izmenama Odluke o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine FBiH“, broj 10/14; V broj 10/14) 07.02.2014. godine. Kao što se može vidjeti iz navedenih podataka u tabeli, naknada za zaštitu od poplava je, i prije ukidanja, naplaćivana samo u simboličnom iznosu. Prema prezentiranoj Informaciji odgovorne osobe od 07.03.2014.

godine, o razlozima neostvarivanja prihoda od naknade za zaštitu od poplava, a datoj prilikom obavljanja revizije resornog ministarstva, do sada nisu bili ispunjeni uslovi za ostvarivanje ove naknade obzirom na neriješene imovinsko – pravne odnose, nepotpune katastarske podatke i dr. Pored toga, navodi se da nije ispunjen ni uslov iz tačke 40. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine FBiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12) kojim je utvrđeno da će mjesno nadležna agencija za vode utvrditi poljoprivredno, šumsko ili građevinsko zemljište koje je zaštićeno objektima za zaštitu od poplava koji su u vlasništvu FBiH, i stambene, poslovne i druge objekte koji su zaštićeni objektima za zaštitu od poplava koji su u vlasništvu FBiH, i podatke o tome dostaviti nadležnoj općinskoj službi. Nadležna općinska služba, na osnovu ovih podataka, utvrdiće obaveznike plaćanja posebne vodne naknade za zaštitu od poplava poljoprivrednog, šumskog ili građevinskog zemljišta i obaveznike plaćanja posebne vodne naknade za zaštitu od poplava stambenih, poslovnih i drugih objekata (koji su zaštićeni objektima za zaštitu od poplava, sa površinama za obračunavanje i plaćanje posebne vodne naknade za zaštitu od poplava), te utvrditi pojedinačne obaveze za plaćanje ove naknade, koje dostavlja obaveznicima i mjesno nadležnoj agenciji. **Svi objekti za zaštitu od poplava nalaze se na području Posavskog kantona, a u 2013. godini navedeni kanton je po osnovu svih vodnih naknada Agenciji uplatio samo 155.993 KM, dok je na ime troškova tekućeg i investicijskog održavanja ovih objekata Agencija utrošila 2.853.364 KM.** U očitovanju na Nacrt Izvještaja o obavljenoj reviziji, Agencija je prezentirala dokaz da je 04.06.2010. godine, obavijestila resorno ministarstvo da je utvrdila zemljište i objekte koji se nalaze u području koje štite izgrađeni vodni objekti i da je shodno članu 40. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, karte sa utvrđenim područjima koja se brane izgrađenim zaštitnim vodnim objektima poslala općinama Posavskog kantona sa pismom u kojem su navedene njihove obaveze (općine Odžak, Orašje i Domaljevac – Šamac). Također je prezentiran dokaz da je načelnik opštine Orašje 30.06.2010. godine posao dopis u kojem navodi da općina nema raspoloživih kapaciteta koje bi mogla angažirati za navedeni posao i da su značajne površine poljoprivrednog i šumskog zemljišta još uvijek minirane i da ih vlasnici ne koriste.

7. Izvršenje finansijskog plana – rashodi i izdaci za nabavku stalnih sredstava

U skladu sa Zakonom o vodama (član 177. i 178.), prikupljena sredstva koja pripadaju nadležnoj agenciji za vode, a po osnovu vodnih naknada i po osnovu zakupa javnog vodnog dobra na površinskim vodama I kategorije koriste se za finansiranje poslova i zadatka iz nadležnosti agencija za vode, održavanje zaštitnih vodnih objekata u vlasništvu FBiH, druge poslove i aktivnosti koje su ovim Zakonom povjerene agenciji za vode i finansiranje rada agencije za vode. U Izvještaju o poslovanju Agencije za 2013. godinu iskazano je **ostvarenje rashoda i izdataka** Plana i finansijskog plana za 2013. godinu u ukupnom iznosu od **13.554.219 KM**, od čega se na rashode u revidiranoj godini odnosi **12.955.546 KM**, a na izdatke za nabavku stalnih sredstava **598.674 KM**. Od ukupnog iznosa rashoda, **troškovi rada i poslovanja Agencije** su iskazani u iznosu od **4.304.154 KM (stavka C. i D iz Plana i finansijskog plana za 2013. godinu)**, dok su **troškovi obavljanja osnovne djelatnosti**, u skladu sa Zakonom o vodama i Statutom Agencije, iskazani u preostalom iznosu od **8.651.392 KM**.

Strukturu ostvarenja rashoda i izdataka u odnosu na planske veličine dajemo u sljedećoj tabeli:

Red.broj	Opis	Okvirni plan za 2012. – 2014. godinu			Izmjene i dopune plana za 2013. godinu	Izvršenje plana rashoda za 2013. godinu
		2012.	2013.	2014.		
1	2	3	4	5	6	7
III	Rashodi A+B+C+D+F	13.800.000	14.000.000	14.250.000	14.300.316	11.365.200
A	Upravljanje vodama	2.000.000	2.000.000	2.000.000	1.753.082	1.375.553
B	Mjere i aktivnosti na zaštititi od štetnog djelovanja voda	6.700.000	6.900.000	7.150.000	7.503.401	5.507.438
C	Drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije	300.000	300.000	300.000	185.159	168.358
D	Troškovi rada i poslovanja Agencije	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.135.796

F	F. Tekuća rezerva	400.000	400.000	400.000	458.674	178.055
IV	Ostali rashodi E1+E2+E3	Odluka UO od 28.03.2013. god. po završnom računu za 2012. godinu			2.797.295	2.189.020
E1	Preneseni ugovoreni i novi radovi koji se finansiraju iz viška prihoda nad rashodima	Preneseni ugovoreni radovi iz 2012. godine i novi radovi koji se finansiraju iz viška prihoda nad rashodima			1.501.750	1.320.346
E2	Namjenska sredstva Budžeta FBiH	Za uređenje korita rijeke Bosne 270.000 KM i za troškove rada Savjetodavnog vijeća 16.886 KM			286.886	270.000
E3	Nabavka stalnih sredstava u 2013. godini	Preneseni ugovori za nabavku stalnih sredstava 25.773 KM i nova nabavka stalnih sredstava 982.887 KM			1.008.66	598.674
III+IV	Ukupno rashodi i izdaci	13.800.000	14.000.000	14.250.000	17.097.611	13.554.220

7.1 Troškovi rada i poslovanja, drugi zadaci i poslovi iz nadležnosti Agencije (4.304.154 KM)

Troškovi rada i poslovanja (i drugi poslovi i zadaci) iz nadležnosti Agencije su iskazani u iznosu od 4.304.154 KM što predstavlja 33,22 % iskazanog ostvarenja tekućih rashoda. Istimemo da iskazano izvršenje Plana i finansijskog plana Agencije za 2013. godinu nije usklađeno sa stvarnim izvršenjem prema knjigovodstvenim evidencijama (analitičkom bruto bilansu), zbog čega se **ne može potvrditi objavljeni iznos troškova rada i poslovanja (i drugih poslova i zadataka) iz nadležnosti Agencije.**

7.1.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Izdaci za bruto plaće i naknade plaća iskazani su u iznosu od **2.281.305 KM** što je u odnosu na plan manje za 3,74 %. Obračun plaća, naknada i drugih primanja zaposlenika utvrđeni su Pravilnikom o radu koji je Upravni odbor usvojio 28.03.2013. godine. Pravilnikom su utvrđeni novi koeficijenti u rasponu 2,5- 9,0 koji je zamijenjen rasponom od 2,2-9,5. Osnovica za obračun place utvrđena je Odlukom Upravnog odbora od 01.01.2012. godine u iznosu od 351 KM, gdje se plaća zaposlenika utvrđuje prema vrsti i složenosti posla na koji je zaposlenik raspoređen a izražava se u koeficijentima složenosti koji se množi sa osnovicom. Osnovna plaća direktora utvrđena je posebnim „Ugovorom o pravima, obavezama i ovlaštenjima direktora Agencije za vodno područje rijeke Save“ od 01.04.2012. godine, gdje se prosječno ostvarena neto plaća u agenciji za prethodni mjesec pomnoži sa koeficijentom 2,5 koji je utvrdio Upravni odbor. Uz place je izvršena **isplata stimulacije** određenim zaposlenicima Agencije za povećan radni učinak u ukupnom iznosu od 9.680 KM, a na osnovu prijedloga neposrednih rukovodilaca. U 2013. godini, prosječno isplaćena neto plaća zaposlenih iznosila je 1.548 KM.

Naknade zaposlenih isplaćene su u iznosu od **385.147 KM** od čega se na naknadu za topli obrok odnosi 224.608 KM a na naknadu za regres 77.302 KM. Isplata toplog obroka vršena je u iznosu 16 KM po danu, dok je isplata regresa izvršena u visini 70% place zaposlenika isplaćene u mjesecu koji prethodi mjesecu u kome se vrši isplata regresa ili u visini prosječne tromjesečne neto place isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Od ostalih naknada zaposlenicima, izvršena je isplata naknade zaposlenicama Agencije povodom 8. Marta-Dana žena u ukupnom iznosu 4.100 KM (100 KM po zaposlenici) te isplata jubilarnih nagrada u iznosu od 8.097 KM. Pored navedenog, obavljenom revizijom smo utvrdili da je zaposlenicima Agencije izvršena isplata **naknade za vjerske praznike** u ukupnom iznosu od 18.072 KM, odnosno po zaposleniku 251 KM.

7.1.2 Ostali rashodi

Stipendije studentima i učenicima iskazane su u iznosu od 21.860 KM. Dodjela stipendija regulisana je Pravilnikom o stipendiraju studenata iz 2012. godine kojim su utvrđeni kriteriji za dodjelu stipendija, iznosi stipendija, zaključivanje ugovora o stipendiraju kao i druga pitanja od značaja za međusobne odnose Agencije i stipendiste. Na osnovu Plana stipendiraju studenata za školsku 2012/2013 godinu koji je donio Upravni odbor objavljen je javni konkurs za dodjelu 12 stipendija. Ukupan broj pristiglih prijava bio je 14, što je za 2 više nego što je Agencija planirala. Komisija za provođenje procedure bodovanja predložila je da se stipendije dodjele svim kandidatima koji su aplicirali i da se ne raspisuje ponovo konkurs. Upravni odbor donio je novi Plan stipendiraju te je na bazi istog finansirano svih 14 aplikanata i to sa Građevinskog

fakulteta (6), Mašinskog fakulteta (3), Ekonomskog fakulteta (2), Poljoprivrednog fakulteta (1), Tehnološkog (1) i Pravnog fakulteta (1).

Na poziciji **Stručno usavršavanje i obrazovanje** iskazan je iznos od **7.824 KM**. Navedeni izdaci u izvršenju Plana i finansijskog plana Agencije za 2013. godinu iskazani su na drugoj poziciji u iznosu sa troškovima dnevica i ostalih putnih troškova, zatim naknada za ugovore o djelu u ukupnom iznosu od 39.339 KM. Navedeno ima za rezultat neusklađenost plana sa iskazanim stvarnim izvršenjem što otežava praćenje po pozicijama rashoda.

Na poziciji **naknada članovima Upravnog odbora** je iskazan iznos od **56.745 KM**. Upravni odbor imenovan Rješenjem Vlade FBiH od 10.05.2012. godine čine predsjednik i četiri člana. Mjesečna naknada članovima odbora isplaćivana je predsjedniku u visini 800 KM i članovima odbora 700 KM.

Troškovi prezentacije u medijima iskazani su u iznosu od **24.658 KM**. U okviru nastalih izdataka, Agencija je zaključila Ugovor o koproducentskoj saradnji sa **JP Radio-televizija Tuzlanskog kantona d.o.o. Tuzla** u ukupnom iznosu od 12.000 KM (cijena sa PDV-om) za period od 01.03-31.12.2013. godine. Cilj ugovora je podizanje javne svijesti u TK, a i šire kroz prigodnu medijsku prezentaciju odgovarajućih sadržaja o značaju, korištenju i očuvanju voda i vodnih resursa u FBiH i šire, sa posebnim osvrtom na upravljanje vodama na području TK kroz 12 polusatnih emisija, priloga u studiju ili na terenu uz učešće predstavnika Agencije. Drugi ugovor Agencija je zaključila sa **Radio-televizijom Federacije BiH** u ukupnom iznosu od 7.215 KM (cijena sa PDV-om) za produkciju i emitovanje 14 radio jinglova mjesečno (ukupno 168 emitovanja) u trajanju od 30 sekundi i emitovanje 14 emisija Agencije sa najavnom i odjavnom špicom uz korištenje voditelja RTV FBiH. Saradnja je dogovorena na način da Agencija priprema teme za svaku emisiju pod nazivom „Za svaku kap čiste vode“ obezbjeđuje sagovornike, po potrebi i druge lokacije snimanja emisija van studija Radija FBiH gdje predstavnik agencije (PR agencije) zajednički sa urednikom emisije radi na izradi scenarija za svaku emisiju. U vezi sa realizacijom navedene radio emisije „Za svaku kap čiste vode“ sa urednikom emisije Agencija je imala zaključen ugovor o djelu kojem je isplaćivala 300 KM po emisiji, što ukupno iznosi 2.700 KM. Za učešće u radio emisiji, 11 zaposlenika Agencije dobilo je naknadu po 100 KM.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od **39.606 KM** i u odnosu na plan ostvareni su manje za 10 %. Točenje goriva Agencija je vršila na benzinskim pumpama Energopetrola d.d. Sarajevo prema zaključenom ugovoru sa dobavljačem. Uvidom u fakture, odobreni rabat fakturisan je u skladu sa ugovorom te nismo utvrdili nepravilnosti. Agencija je na dan 31.12.2013. godine raspolagala sa 14 vozila, od čega su tri vozila ukupne vrijednosti 143.030 KM nabavljena u 2013. godini. Odlukom o uslovima i načinu korištenja putničkih automobila Agencije iz 2009. godine utvrđeni su uslovi i način korištenja vozila. Tri vozila data su na korištenje područnim uredima u Zenici, Jajcu i Bihaću, dok su dva vozila data na korištenje Laboratoriji u Butilama. Pregledom dokumentacije utvrdili smo da se za isto vozilo izdavalо više putnih naloga PN4 kojim je zaduživano više lica. U određenim slučajevima na putnim nalozima nisu bila iskazana stanja početne i krajnje kilometraže, evidencija utroška goriva nije vođena, kolona pređenog puta nije popunjavana a u pojedinim slučajevima putni nalog otvoren za tekući mjesec se prenosio u naredni mjesec.

U cilju poboljšanja sistema internih kontrola popunjavanje putnih naloga PN4 vršiti u cijelosti te osigurati da se isti zaključuju krajem mjeseca, a u cilju realnog iskazivanja podataka u mjesечnim izvještajima o korištenju službenih vozila;

Izdaci za mobilne telefone iskazani su u iznosu od **5.843 KM**. Prema Odluci direktora iz 2009. godine pravo na troškove korištenje mobitela za službene svrhe imaju rukovodioci sektora (50 KM), savjetnik za tehničke poslove (50 KM), predsjednik Upravnog odbora (100 KM) i vozač (30 KM). Od 01.06.2013. godine na snazi je nova Odluka kojom pravo na troškove korištenja mobitela za službene svrhe imaju savjetnici i rukovodioci sektora do 50 KM i vozač do 30 KM. Pravo direktora na troškove nije bilo regulisano Odlukom, a troškovi su se priznavali u stvarno nastalom iznosu.

Odlukom kojom se priznaje pravo na troškove korištenja mobitela u službene svrhe, utvrditi pravo direktora Agencije;

7.2 Izvršenje planiranih radova iz osnovne djelatnosti Agencije (8.651.392 KM)

Izvršenje radova iz osnovne djelatnosti Agencije su iskazani u iznosu od 8.651.392 KM što predstavlja 66,78 % iskazanog ostvarenja tekućih rashoda. Struktura iskazanog izvršenja radova iz osnovne djelatnosti Agencije u izvršenju Plana i finansijskom planu za 2013. godinu (pozicije A, B, E1, E2 i F) je sljedeća: Upravljanje vodama na vodnom području rijeke Save (1.375.938 KM ili 15,9 %), Mjere i aktivnosti na zaštiti od štetnog djelovanja voda (5.507.438 KM ili 63,7 %), Preneseni ugovoreni radovi po planu i finansijskom planu Agencije za 2012. godinu (1.320.346 KM ili 15,3 %), Namjenska sredstva Budžeta FBiH (270.000 KM ili 3,1 %) i Rezerve plana (178.055 KM ili 2 %).

1. **Upravljanje vodama na vodnom području rijeke Save** – aktivnosti su u 2013. godini finansirane u iznosu od **1.375.938 KM**, a najveći dio troškova se odnosi na **hidrološki monitoring voda (435.933 KM)** koji obuhvata automatski monitoring mreža hidroloških stanica (88) i dnevno osmatranje vodostaja korištenjem vodomjernih letvi – osmatrača (9). U okviru navedenog izvršenja, **za tehničko održavanje sistema** je utrošeno 294.718 KM, a zbog raznolikosti opreme stanica (tri različita proizvođača), u 2013. godini su bila angažovana 3 preduzeća, i to: DVOKUT d.o.o. Sarajevo, NITESCO d.o.o. Sarajevo i ALEM SISTEM d.o.o. Sarajevo. Pored toga, finansirane su i aktivnosti **izrade strateško – planske dokumentacije (357.882 KM)**, u okviru kojih je na Izradu elaborata o određivanju granica vodnog dobra uz vodotoke I kategorije utrošeno 269.862 KM (Krivaja, Klokoč, Bosna, Spreča, Unac i Una). Dodatni razlog zašto je potrebno što prije definisati i odrediti vodno dobro na ovim područjima je veliki broj predmeta koji stižu u AVP Sava, a tiču se stručnih mišljenja za izgradnju objekata uz ove vodotoke. Troškovi **Informacionog sistema voda - ISV** iskazani su u iznosu od **114.648 KM**, u okviru kojih je na održavanje ISV u Agenciji utrošeno 83.936 KM (GDi Gisdata d.o.o. Sarajevo) i na troškove prikupljanja, sistematizacije i unošenja podataka u ISV 30.712 KM. Na navedenoj planskoj poziciji također se evidentiraju i **troškovi izmirenje obaveza Agencije prema kreditu Svjetske banke (92.363 KM)**, kao i doznačena sredstva Unska – sanskom kantonu za servisiranje 50 % dijela obaveza po ranije uzetom kreditu od **Saudijskog fonda za razvoj od strane tadašnjeg Javnog vodoprivrednog preduzeća „Vodoprivreda BiH“ (1996. godine)**, za projekat vodosnadbijevanja opštine Bužim (**93.293 KM**). Na osnovu navedenog ugovora iz 1996. godine, između Investicijske banke FBiH i Unska – sanskog kantona (kao krajnjeg korisnika) je potpisana Ugovor o kreditu (2.000. godine), kojim se reguliše način otplate kredita odobrenog krajnjem korisniku za servisiranje projekta vodosnadbijevanja općine Bužim, a također su i Unska – sanski kanton i JP za „Vodno područje slivova rijeke Save“ potpisali **Ugovor o zajedničkom finansiranju otplate kredita Saudijskom fondu za razvoj za izgradnju vodovodnog sistema u Bužimu (2.000. godine)**, a istim je tadašnje Javno preduzeće za „Vodno područje slivova rijeke Save“ preuzeo obavezu plaćanja dospjelih anuiteta po navedenom kreditu u iznosu od 50 % dospjelog anuiteta.
2. **Mjere i aktivnosti na zaštiti od štetnog djelovanja voda** – aktivnosti su u 2013. godini finansirane u iznosu od **5.507.438 KM**, od čega je na **zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH** utrošeno **2.853.364 KM** i na **preventivne aktivnosti i radove odbrane od poplava na površinskim vodama I kategorije 2.654.073 KM**. U okviru iskazanog izvršenja za zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH, na **troškove pripreme i tekućeg održavanja** objekata u vlasništvu FBiH se odnosi 1.957.003 KM i na **troškove investicionog održavanja** objekata u vlasništvu FBiH 896.362 KM. U okviru iskazanog izvršenja za preventivne aktivnosti i radove odbrane od poplava na površinskim vodama I kategorije, na **troškove izrade projektne dokumentacije** uređenja korita rijeka i radove na obezbjeđenju proticajnog profila na vodotocima se odnosi 222.459 KM i na **troškove za preventivne radove na odbrani od poplava** 2.431.614 KM na području sljedećih opština: Usora, Ključ, Foča- Ustikolina, Gornji Vakuf, Donji Vakuf, Bihać, Žepče, Sanski Most, Ilidža, Visoko, Vogošća, Lukavac, Doboј – Istok, Gračanica, Tešanj, Zenica, Jajce, Maglaj, Zavidovići, Olovo, Ustikolina, Trnovo, Iljaš, Trnovo i Srebrenik.

3. **Preneseni ugovoreni radovi po planu i finansijskom planu Agencije za 2012. godinu – aktivnosti su finansirane u iznosu od **1.320.346 KM**, od čega je na realizaciju **prenesenih ugovora utrošeno 860.156 KM** i na **nove projekte** koji se finansiraju iz viška prihoda nad rashodima **460.190 KM**. Nije realiziran projekat Uređenja rijeke Bosne u Sarajevskom polju (dobavljač Harisco d.o.o. Sarajevo) koji je prekinut zbog nemogućnosti rješavanja imovinsko – pravnih odnosa na području općine Ilijadža, o čemu smo detaljnije elaborirali u dijelu izvještaja u kojem govorimo o Imovini Agencije, odnosno potraživanjima za date avanse. U okviru izvršenja navedene pozicije evidentirani su i **troškovi nastali po sudskim sporovima vođenim u prethodnim godinama u iznosu od 34.524 KM**. Na osnovu obavljene revizije, konstatovano je da je navedeno izvršenje nastalo kao posljedica skidanju sredstava sa računa Agencije, od strane Intesa San Paolo banke d.d. Sarajevo, po osnovu sudskog izvršnog rješenja od 24.05.2013. godine, na osnovu pravosnažne i izvršne presude Kantonalnog suda iz Zenice od 09.06.2011. godine, kao i na osnovu pravosnažne odluke o zakonskoj zateznoj kamati na glavni dug iz presude Opštinskog suda iz Visokog. Naime, u predmetnom slučaju sud je dosudio da općina Olovo, Zeničko – dobojski kanton i AVP Sava trebaju solidarno tužiteljima isplatiti naknadu u ukupnom iznosu 32.400 KM sa zateznim kamatama, za protupravno oduzeto zemljište iz njihovog posjeda i korištenja, koje je izvršeno u toku realizacije Projekta regulacije vodotoka korita rijeke Stupčanica – druga faza, čime je postupljeno suprotno regulacionom planu za područje Olova. Utvrđili smo da je banka, prilikom realizacije sudskog izvršnog rješenja sa računa Agencije skinula 50.875 KM, nakon čega je općina Olovo kao solidarni dužnik Agenciji doznačila 17.473 KM, Zeničko – dobojski kanton nije doznačio ništa, tako da je u konačnici račun Agencije terećen za 34.524 KM. Naprijed navedena situacija ukazuje na potrebu Agencije da se bolje zaštiti u formalno – pravnom smislu prilikom zaključivanja ugovora o zajedničkom sufinansiranju sa općinama na poslovima regulacije vodotoka.**
4. **Sredstva rezerve plana i finansijskog plana za 2013. godinu** su izvršena u iznosu od **178.055 KM** što u odnosu na planirani iznos od 458.674 KM predstavlja izvršenje od 39 %, u okviru kojih se na realizaciju projekta „**Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju**“ odnosi **130.000 KM**, izgradnju obaloutrvde na lijevoj obali rijeke Vrbas u neposrednoj blizini HE Voljevac 39.869 KM, izradu Elaborata za sanaciju obale rijeke Vrbas nizvodno od ušća rijeke Veseločice (općina Bugojno) 6.786 KM, troškove registracije vozila 1.015 KM i na naknade po ugovoru o djelu 385 KM. Upravni odbor Agencije je 25.07.2013. godine donio Odluku kojom je dao ovlaštenje direktoru da nakon izvršene pismene konsultacije sa predsjednikom Upravnog odbora, može raspolagati sredstvima Rezerve Plana i Finansijskog plana Agencije za 2013. godinu. O svakom utrošku sredstava iz rezerve direktor je dužan podnijeti izvještaj Upravnom odboru, na prvoj narednoj sjednici. Pored toga, Upravni odbor Agencije je 07.11.2013. godine donio Odluku kojom je iz sredstava Finansijskog plana Agencije za 2013. godinu odobrio **400.000 KM za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa za potrebe implementacije projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“, a koji se finansira iz IPA sredstava Evropske unije za 2011. godinu** (sa stavke F – Rezerva 130.000 KM i sa stavke E.2.1. – Namjenska sredstva Budžeta FBiH 270.000 KM). Donošenju navedene Odluke, prethodila je saglasnost ministra poljoprivrede od 10.01.2013. godine da se izvrši prenamjena alociranih sredstava Kapitalnog granta za vodoprivredu iz 2010. godine u iznosu od 270.000 KM, za realizaciju projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“ iz IPA 2011. **Ističemo da je Vlada FBiH 03.06.2013. godine usvojila Zaključke kojim je usvojila Informaciju o spremnosti implementacije projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“ iz granta IPA 2011, sa prijedlogom zaključaka Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.** Iz navedenog Zaključka konstatujemo da **ukupna vrijednost projekta iznosi 3,2 miliona EUR-a** i da je Agencija u obavezi da obezbijedi preduslove za ukupnu realizaciju projekta, uz potrebno uključivanje i saradnju nadležnih organa Kantona Sarajevo i pripadajućih općina. Agencija i Kanton Sarajevo su trebali da hitno provedu proceduru utvrđivanja javnog interesa radi otklanjanja prepreka za rješavanje imovinsko –

pravnih odnosa. Agencija je također zadužena da prioritetno osigura nedostajuća finansijska sredstva za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa (400.000 KM), a Kanton Sarajevo, Općina Ilidža i Općina Novi Grad da obezbijede okončanje aktivnosti na izdavanju odobrenja za građenje za kompletiranje lotova 1 do 4 planiranih u sklopu projekta. **Agencija za vodno područje rijeke Save je 17.09.2013. godine sa općinom Novi Grad potpisala Ugovor o namjenskom prijenosu sredstava za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa u realizaciji projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“ iz granta IPA 2011.** Općina je dužna da Agenciji podnese Izvještaj sa dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava (potrebna dokumentacija, ugovore, dokaze o izvršenom plaćanju i dr.). Rok za realizaciju navedenih aktivnosti je 60 dana od dana izvršenog namjenskog prijenosa sredstava. Prema dostavljenom izvještaju od 06.06.2014. godine općine Novi Grad, u toku postupka je utvrđeno da se na predmetnoj trasi nalazi 11 posjednika, od čega su za njih 6 donesena rješenja o eksproprijaciji koja su postala pravomoćna, te su zakazane rasprave za utvrđivanje naknade za ekspropriisano zemljište. Nakon što se zaključe sporazumi o naknadi za ekspropriisano zemljište bit će isplaćene naknade bivšim posjednicima sa računa, na kojem su već obezbijedena sredstva u iznosu od 400.000 KM.

5. Upravni odbor Agencije je 07.11.2013. godine donio Odluku kojom iz sredstava **F – Rezervi plana i finansijskog plana Agencije za 2013. godinu** usmjerava **270.000 KM za sljedeće namjene:** Zaštitu desne obale rijeke Sane u naselju Zgon – općina Ključ (50.000 KM), Izgradnju obaloutrvde na lijevoj strani rijeke Vrbas u neposrednoj blizini HE Voljevac (40.000 KM), Uređenje korita rijeke Bosne u naselju Svrlješ – općina Vogošća (90.000 KM) i Izgradnju obaloutrvde na desnoj obali rijeke Vrbas – općina Donji Vakuf (90.000 KM). Od navedenog iznosa u Odluci, realizovano je samo dio koji se odnosi na projekt Izgradnja obaloutrvde na lijevoj strani rijeke Vrbas u neposrednoj blizini HE Voljevac (39. 869 KM), dok ostala tri projekta **nisu bila realizovana u vrijeme sačinjavanja izvještaja o finansijskom poslovanju i isti su kao ugovoren radovi i usluge preneseni na realizaciju u narednu 2014. godinu (163.811 KM).** Upravni odbor Agencije je, na sjednici održanoj 06.03.2012. godine, razmatrao zahtjev Vlade Bosansko – podrinjskog kantona kojim je tražena pomoć u rješavanju problematike prečišćavanja tehnoloških otpadnih voda industrijske zone „Pobjeda“ u Goraždu u kojem se navodi da su za realizaciju ovog projekta, prema projektnoj dokumentaciji, potrebna značajna sredstva (cca 2.000.000 KM) i da ista kanton ne može obezbijediti bez pomoći drugih institucija. Dalje se navodi da je realizacija projekta od ključnog značaja za dalje funkcionisanje proizvodnog procesa privrednih društava industrijske zone „Pobjeda“ Goražde. **Odlukom Vlade FBiH (V broj 1653/2012)** od 27.12.2012. godine, Agenciji je data saglasnost za sufinansiranje projekta „Rekonstrukcija i modernizacija postrojenja za obradu tehnoloških otpadnih voda industrijske zone Pobjeda u Goraždu“, na osnovu koje je Upravni odbor Agencije, na sjednici održanoj 31.12.2013. godine, donio Odluku da se iz sredstava stavke F – Rezerve Plana i finansijskog plana Agencije za 2012. godinu usmjere sredstva u iznosu od 400.000 KM za sufinansiranje navedenog projekta. Prema prezentiranoj dokumentaciji, na osnovu potписанog **Ugovora o namjenskom prenosu sredstava za sufinansiranje postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda industrijske zone „Pobjeda“ Goražde zaključenog 31.12.2012. godine između Agencije i Bosansko – podrinjskog kantona**, istog dana je na račune kantona doznačeno 400.000 KM. Vezano za utrošak sredstava, prema prezentiranim Izvještaju o realizaciji Ugovora o namjenskom prijenosu sredstava od 06.06.2014. godine, četiri preduzeća industrijske zone „Pobjeda“ su finansirala izradu glavnog projekta tretmana otpadnih voda na osnovu koje je Uprava društva „Pobjeda Rudet“ d.d. Goražde sačinila tendersku dokumentaciju, imenovala komisiju za javne nabavke i provela postupak javne nabavke, otvoreni postupak na projektu „Rekonstrukcija i modernizacija postrojenja za obradu tehnoloških otpadnih voda industrijske zone „Pobjeda Rudet“ u Goraždu. Uprava društva „Pobjeda Rudet“ d.d. Goražde je 10.09.2013. godine donijela Odluku o otkazivanju dodjele ugovora javne nabavke radova po otvorenom postupku iz razloga jer je broj primljenih prihvatljivih ponuda manji od tri i ne

osigurava stvarnu konkurenčiju za konkretni ugovor. Agencija je na zahtjev Vlade Bosansko – podrinjskog kantona, 10.10.2013. godine potpisala Aneks Ugovora o namjenskom prenosu sredstava, kako se navodi u cilju okončanja započetog postupka realizacije projekta, a istim je definisan novi rok realizacije do 30.09.2014. godine. **Imajući u vidu da se realizacija namjenskog utroška sredstava ne odvija željenom dinamikom, i da je od doznačavanja sredstava protekla godina i po dana, u slučaju nepoštivanja novog roka za realizaciju potписанog ugovora za realizaciju projekta „Rekonstrukcija i modernizacija postrojenja za obradu tehnoloških otpadnih voda industrijske zone Pobjeda u Goraždu“ preispitati prethodno donesene odluke i eventualno tražiti da se izvrši povrat sredstava Agenciji.**

Potrebno je osigurati da se u ugovorima sa izvođačima radova u potpunosti zaštite interesi Agencije, a naročito u pogledu definisanja odredbi koje regulišu rokove za izvršenje radova, garancije za date avanse i način finansiranja, naročito uzimajući u obzir potencijalne rizike koji se mogu odraziti na poslovanje Agencije. Prethodno je potrebno osigurati da općine na čijim područjima se vrše radovi uređenja riječnih korita riješe imovinsko – pravne poslove, u cilju nesmetane realizacije potpisanih ugovora koji su finansijska odgovornost Agencije;

Na dugoročnim obavezama Agencije evidentirati prihvaćenu obavezu plaćanja dospjelih anuiteta po osnovu Ugovora o zajedničkom finansiranju otplate kredita Saudijskom fondu za razvoj za izgradnju vodovodnog sistema u Bužimu iz 2000. godine;

Potrebno je sačiniti Informaciju za upravni odbor Agencije u kojoj će se izvršiti analiza svih sporova koji se trenutno vode protiv Agencije, te na osnovu iste izvršiti procjenu potencijalnih obaveza;

Osigurati namjenski utrošak doznačenih sredstava u iznosu od 400.000 KM općini Novi Grad za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa u realizaciji projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“ koji se jednim dijelom finansira iz sredstava granta IPA 2011;

Poduzeti aktivnosti u cilju dosljednog provođenja potписанog Ugovora za realizaciju projekta „Rekonstrukcija i modernizacija postrojenja za obradu tehnoloških otpadnih voda industrijske zone Pobjeda u Goraždu“ za koje namjene je Bosansko – podrinjskom kantonu doznačeno 400.000 KM, te u slučaju nepoštivanja istog preispitati prethodno donesene odluke i eventualno tražiti da se izvrši povrat sredstava Agenciji;

Upravni odbor Agencije je 13.11.1999. godine donio **Pravilnik o određivanju projekata i usluga za koje se investitorska funkcija može prenijeti na druge subjekte**, a istim su utvrđeni projekti i usluge iz Plana i Finansijskog plana Agencije Sava za koje investitorsku funkciju mogu vršiti drugi zainteresovani subjekti – **općina, kanton, komunalno preduzeće i drugi**, kao i bitni elementi ugovora, uslovi koje trebaju ispuniti investitori da bi se izvršio namjenski prijenos planiranih sredstava. U skladu sa Pravilnikom, uloga investitora se može prenijeti i za druge planirane projekte i usluge, kada se procijeni da je to racionalnije i efikasnije sa stanovišta uloge investitora ili njihove realizacije, a Odluku o prenošenju funkcije investitora donosi direktor Agencije. O prenošenju investitorske funkcije se sačinjava **ugovor o zajedničkom finansiranju, odnosno namjenskom prenosu sredstava kojim se regulišu pitanja vezana za implementaciju projekta ili usluge**, a naročito: ugovorne strane, predmet ugovora – planirani projekat i usluga, način provođenja tenderske procedure uz obavezu imenovanja najmanje jednog člana komisije iz reda zaposlenika Agencije, iznos sredstava potrebnih za finansiranje i odnosi učešća u finansiranju, potrebu otvaranja posebnog računa za predmetni projekat ili uslugu, način prenošenja sredstava investitoru, nadzor na izvođenju radova od strane zaposlenika Agencije, kontrola trošenja sredstava i dostavljanje izvještaja o završetku projekta i pravdanju utrošenih sredstava. Direktor Agencije je u februaru 2012. godine, Upravnom odboru Agencije, podnio **Izvještaj o projektima iz Plana i finansijskog plana za 2013. godinu za koje su investitorsku funkciju vršili drugi subjekti**, a u istom je dato obrazloženje o statusu realizacije 7 nezavršenih ugovora o namjenskom prenosu sredstava, ukupne vrijednosti 754.790 KM, čiji pregled dajemo u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Naziv subjekta koji vrši investitorsku funkciju	Naziv projekta	Status projekta	Preneseni iznos sredstava (KM)

1	2	3	4	5
1.	Općina Domaljevac – Šamac	Sanacija obale rijeke Save u cilju zaštite odbrambenog nasipa	U završnoj fazi	100.000
2.	Općina Foča – Ustikolina	Izgradnja obalouvrde na lijevoj obali rijeke Drine	Radovi okončani, očekuje se dokumentacija o plaćanjima	94.790
3.	Općina Novi Grad	Rješavanje imovinsko – pravnih odnosa u realizaciji projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“	U toku	400.000
4.	Općina Pale - Prača	Glavni projekat uređenja rijeke Prača u naselju Hrenovica	U toku	
5.	Općina Pale - Prača	Glavni projekat regulacije korita rijeke Prača u naselju Prača kao pomoć općini u pripremi realizacije projekta Svjetske banke	U toku	60.000
6.	Općina Pale - Prača	Projekat definisanja vodnog dobra uz rijeku Prača u FBiH, kao pomoć općini u pripremi realizacije projekta Svjetske banke	U toku	30.000
7.	Općina Maglaj	Izgradnja lijeve obalouvrde rijeke Bosne u Maglaju kao pomoć općini	Potpisani ugovor sa izvodačem, radovi nisu izvedeni zbog vodostaja	70.000
Ukupno prenesena sredstva				754.790

Osigurati namjenski utrošak doznačenih sredstava općinama, u iznosu od 754.790 KM, za realizaciju projekata, a kojima su sredstva prenesena u skladu sa Pravilnikom o određivanju projekata i usluga za koje se investitorska funkcija može prenijeti na druge subjekte;

7.3 Nabavka stalnih sredstava (598.674 KM)

Nabavku stalnih sredstava Agencija je izvršila u iznosu od **598.674 KM** i ista se odnosi na nabavku laboratorijske opreme u iznosu od 86.505 KM, nabavku automatskih vodomjernih stanica 59.962 KM, računarske opreme 50.000 KM, licenciranje postojećih softverskih paketa 38.519 KM, nabavku tri putnička vozila 144.653 KM, kancelarijskog namještaja 87.103 KM, opravku krova objekta Laboratorije za vode u Butilama 98.227 KM i nabavku ostalih stalnih sredstava 33.703 KM.

8. Javne nabavke

Prema prezentiranim podacima Agencije, u 2013. godini provedena su ukupno 282 postupka javnih nabavki, te zaključeni ugovori u vrijednosti 8.352.370 KM (bez PDV-a) gdje pregled po vrstama provedenih postupaka za nabavku roba, usluga i radova dajemo u tabeli:

Red. Broj	Vrsta postupka	Broj provedenih postupaka	Vrijednost ugovorenih roba	Vrijednost ugovorenih usluga	Vrijednost ugovorenih radova	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1	Otvoreni postupak	18	204.076	74.280	1.508.052	1.786.408
2	Pregovarački postupak bez objave	12	0	417.022	1.060.751	1.477.773
3.	Ukupno konkurentskih zahtjeva:	100	406.834	906.433	3.345.131	4.658.397
3.1	Konkurentski zahtjev bez objave	92	346.876	770.530	3.345.131	4.462.537
3.2	Konkurentski zahtjev sa objavom	8	59.958	135.903	0	195.860
4	Direktni sporazum	152	44.045	360.285	25.461	429.791
Ukupno (1+2+3+4):		282	654.955	1.758.020	5.939.395	8.352.370

Od ukupno ugovorenog iznosa javnih nabavki (8.352.370 KM), putem konkurentskog zahtjeva bez objave obavještenja dodijeljeni su ugovori u vrijednosti od 4.462.537 KM ili 53,42 %. Obzirom da je teritorijalna rasprostranjenost područja koje Agencija pokriva velika i da su ugovoreni radovi u okvirima vrijednosnog razreda konkurentskog zahtjeva, ispod 80.000 KM bez PDV-a, Agencija se opredjelila za ovu

vrstu postupka. Međutim, ako uzmemo u obzir da se u slučaju konkurentskog zahtjeva bez objave obaveštenja radi o vrsti postupka koji je najmanje transparentan, **mišljenja smo da bi Agencija u narednom periodu trebala odabir dobavljača vršiti putem javnog oglašavanja, u cilju veće transparentnosti, kao i postizanja povoljnije cijene za tražene radove odnosno usluge.**

Izdaci za tekuća i investiciona ulaganja u vodne objekte iskazani su u iznosu od **5.507.438 KM** gdje se na održavanje zaštitnih vodnih objekata u vlasništvu Federacije BiH odnosi **2.853.364 KM** i na preventivne aktivnosti i radove odbrane od poplava na površinskim vodama I kategorije **2.654.073 KM**. **Pravilnikom o uvjetima i kriterijima koje moraju zadovoljiti ovlaštene pravne osobe za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti agencija za vode i načinu izdavanja ovlaštenja** („Službene novine FBiH“, broj 43/10), koji je donijelo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva propisani su uvjeti i kriteriji koje mora zadovoljiti ovlaštena pravna osoba za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti agencija za vode i postupak izdavanja ovlaštenja. **Stručno-tehnički poslovi iz nadležnosti agencija za vode koji se mogu ustupiti ovlaštenim pravnim osobama obuhvataju:** 1.) tekuće i pojačano održavanje zaštitnih vodnih objekata iz člana 14. stav 1. tačka 1. Zakona o vodama, provođenje mjera aktivne odbrane od poplava na poplavnim područjima, radovi čišćenja vodotoka, održavanje javnog vodnog dobra u okviru sistema zaštite od poplava; 2.) izrada tehničke dokumentacije vezane za operativne planove odbrane od poplava i planove upravljanja poplavnim rizikom, te tehničke dokumentacije za izgradnju zaštitnih objekata iz člana 14. stav 1. tačka 1. Zakona o vodama; 3.) praćenje stanja voda i monitoringa kvaliteta voda; 4.) provođenje hitnih mjera na sprečavanju ili smanjenju štetnih utjecaja prouzrokovanih incidentnim zagađenjima i izrada planova za provođenje tih mjera; 5.) izrada dokumentacije utvrđena članom 29. Zakona o vodama. **Shodno Pravilniku, ovlaštenje za obavljanje stručno- tehničkih poslova pod tačkom 1.) i tačkom 2.)** izdaje resorno ministarstvo na pisani zahtjev pravne osobe. Ministarstvo je po utvrđivanju ispunjavanja uslova za izdavanje ovlaštenja koje se izdaje na period od tri godine utvrdilo Listu „I“ i Listu „II“ pravnih osoba. Na Listu „I“ upisana su pravna lica kojima je izdato ovlaštenje za obavljanje stručno-tehničkih poslova pod tačkom 1.), a istu za poplavno područje Odžačka Posavina i Srednja Posavina čine pravna lica: DEN ALM COMPANY d.o.o. Lukavac, Vodoprivreda Posavina d.o.o. Odžak, DEJOKOP d.o.o. Oraše i ROADING d.o.o. Gračanica. Na Listu „II“ upisana su pravna lica kojima je izdato ovlaštenje za obavljanje stručno-tehničkih poslova pod tačkom 2.): Javno preduzeće za vodoprivrednu djelatnost „SPREČA“ d.d. Tuzla, Zavod za vodoprivredu d.d. Sarajevo, Rudarsko-geološko-građevinski fakultet Tuzla, Institut za hidrotehniku Građevinskog fakulteta d.d. Sarajevo, ES HYDROTEHNICS d.o.o. Sarajevo i IPSA institut d.o.o. Sarajevo.

Ovlaštena pravna lica za izvođenje stručno - tehničkih poslova aplicirala su na tendere javnih nabavki, gdje su ovlaštenja dostavljala onda kada su bili odabrani kao prvorangirani ponuđači a prije zaključenja ugovora. Vrijednost ukupno izvršenih radova od strane dobavljača sa „Liste I“, uključujući radove utvrđene Pravilnikom, ukupno je iznosila 3.531.011 KM, od čega: DEN ALM COMPANY d.o.o. Lukavac (1.446.258 KM), Vodoprivreda Posavina d.o.o. Odžak (1.084.274 KM), ROADING d.o.o. Gračanica (989.097 KM) i DEJOKOP d.o.o. Oraše (141.382 KM).

U daljem dijelu teksta dajemo pregled javnih nabavki koje smo obuhvatili uzorkom:

Red. broj	Predmet nabavke	Iznos	Vrsta postupka	Robe/usluge/radovi
1	2	3	4	5
I	Ukupno otvoreni postupci:	501.677		
1	Regulacija rijeke Bosne u Zenici na lokalitetu Lukovo polje	384.420	Otvoreni	Radovi
2	Nabavka dva motorna putnička vozila	117.257	Otvoreni	Usluge
3	Uređenje korita rijeke Željeznice od ratnog mosta MZ Butmir prema naselju Vojkovići	poništen	Otvoreni	Radovi
II	Ukupno konkurenčki postupci:	536.767		
4	Zaštita obale na rijeci Sani u naselju Donji Dubočani, općina Ključ	90.747	Konkurenčki	Radovi
5	Sanacija dovodnih i odvodnih kanala na crpnoj stanici Tolisa	88.500	Konkurenčki	Radovi

6	Radovi na sanaciji građevinskog dijela objekta CS Tolisa	92.427	Konkurentski	Radovi
7	Opravka krova objekta Laboratorije za vode u Butilama	93.576	Konkurentski	Radovi
8	Nabavka računarske opreme	51.909	Konkurentski	Usluge
9	Usluge osiguranja vozila	25.244	Konkurentski	Usluge
10	Usluge servisiranja i opravke motornih vozila	175,50 KM/h	Konkurentski	Usluge
11	Nabavka namještaja	55.845	Konkurentski	Usluge
12	Licenciranje postojećih softverskih paketa	38.519	Konkurentski s objavom	Usluge
III	Ukupno pregovarački postupci:	154.406		
13	Održavanje informacionog sistema voda Agencije	83.936	Pregovarački bez objave	Usluge
14	Dodatni radovi na sanaciji CS Tolisa	59.828	Pregovarački bez objave	Radovi
15	Instaliranje i održavanje softvera za finansijsko-računovodstvenu službu	10.642	Pregovarački bez objave	Usluge
IV	Ukupno direktni sporazum:	5.850		
16	Pružanje usluga revizije finansijskih izvještaja Agencije	5.850	Direktni	Usluge
Ukupno (I+II+III+IV):		1.198.700		

U vezi sa odabirom pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, u predmetu nabavke „**Održavanje Informacionog sistema voda- ISV Agencije**“, Agencija je provela pregovarački postupak bez objave obavještenja i zaključila ugovor u vrijednosti 83.936 KM. Za pregovaranje se Agencija odlučila iz razloga što je dobavljač GDI GISDATA d.o.o. Sarajevo ekskluzivni dobavljač ovlašten od proizvođača za obavljanje predmetnih usluga na području BiH (dokazuje se ESRI certifikatom), a isti je razvio i implementirao logički i fizički model prostorne baze podataka ISV-a u okviru kojeg je razvio i WEB GIS aplikacije za unos i ažuriranje alfanumeričkih podataka i WEB GIS preglednike.

Agencija je takođe, u predmetu nabavke „**Dodatni radovi na sanaciji CS Tolisa**“ u iznosu od **59.828 KM** provela pregovarački postupak bez objave obavještenja. Dodatni radovi, kako stoji u pisanom obrazloženju, zatraženi su iz razloga jer je oprema koja je instalirana na crpnoj stanici stara 40 godina i da na istoj ranije nije bilo značajnijih zahvata. Potreba za radovima pojavila se u toku sanacije crpne stanice uslijed oštećenja na unutrašnjim dijelovima pumpi koje je konstatovala firma Connect d.o.o. iz Tuzle, te je direktor Agencije dao saglasnost za pokretanje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja.

U predmetu nabavke radova „**Uređenje korita rijeke Željeznice uzvodno od ratnog mosta MZ Butmir prema naselju Vojkovići**“ proveden je otvoreni postupak u kojem je vrednovano 12 pristiglih ponuda. Odlukom direktora od 17.09.2013. godine odabran je najpovoljniji ponuđač za dodjelu ugovora koji je ponudio cijenu od 92.132 KM, međutim do zaključivanja ugovora nije došlo. Prema službenoj zabilješci Sektora za realizaciju projekata, razlog ne zaključivanja ugovora jeste taj što Općina Iličić nije izdala građevinsku dozvolu za navedeni projekt, da Agencija u trenutku izrade tenderske dokumentacije i donošenja Odluke o dodjeli ugovora nije imala saznanja o regulacionom planu koji je predvidio izgradnju saobraćajnice uz lijevu obalu regulacije te da **trasa saobraćajnice nije ni projektovana na nivou Glavnog projekta, već je samo u regulacionom planu orientaciono naznačena trasa kuda bi saobraćajnica trebalo da prođe**. Glavni projekt na osnovu kojeg je pokrenuta javna nabavka je radio Institut za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu koji je na listi „A“ pravnih lica kojima su izdata ovlaštenja za projektovanje složenih vodnih objekata. Ugovor su trebale potpisati Agencija i Općina Iličić kao naručioc i izabrani konzorcij kao izvršilac gdje Agencija obezbeđuje sredstva za izvođenje radova, a Općina Iličić treba da riješi imovinsko-pravne odnose na trasi izvođenja radova te da obezbijedi neophodne saglasnosti i građevinsku dozvolu i dnevni nadzor nad izvođenjem radova. Općina Iličić je dopisom br.04-sl.314/13 od 09.10.2013. godine obavijestila Agenciju da su u toku prijavljivanja potrebne dokumentacije za dobijanje građevinske dozvole uočili da su projekt uređenja korita rijeke Željeznice i projekt saobraćajnice uz korito rijeke Željeznice u koliziji. U dopisu se navodi da se izradom kompozitne situacije može vidjeti da nožica nasipa regulacije od P1-P3 ulazi u profil saobraćajnice i da je neophodno izvršiti korekciju u navedenom

obuhvatu. Kako bi Općina Ilijadža pribavila svu potrebnu dokumentaciju, zatražila je od Agencije da se hitno izvrši izmjena u skladu sa prostornim planom Kantona Sarajevo. Da bi se utvrdio ukupan utjecaj izmještanja na trasu, Agencija je angažovala Institut za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu da izvrši potrebne analize, rezultat kojih su tri ponuđene opcije (Opcija 1- zadržavanje postojeće trase regulacije, uz pomjeranje saobraćajnice prema kućama u dužini od cca 130 m; Opcija 2-zadržavanje položaja i trase puta i trase regulacije uz pravljenje potpornog zida sa zaštitnom ogradom i geomehaničkim istraživanjima uz troškove cca 250.000 KM; Opcija 3- zadržavanje trase puta pomjeranjem trase regulacije gdje bi cijena dodatne zaštite obale koštala cca 100.000 KM). Agencija se odlučila za **Opciju 1- zadržavanja postojeće trase regulacije, uz pomjeranje saobraćajnice prema kućama u dužini od cca 130 m**, o čemu je izvestila Općinu Ilijadža dopisom od 02.12.2013. godine, međutim do okončanja revizije, pitanje građevinske dozvole nije bilo riješeno, a Odlukom direktora od 04.02.2014. godine postupak dodjele ugovora je poništen.

Imajući u vidu ukupnu vrijednost dodijeljenih ugovora putem konkurenetskog zahtjeva bez objave obavještenja, mišljenja smo da bi Agencija u narednom periodu, u što većem broju, trebala ugovore dodjeljivati putem provođenja postupaka uz objavu Obavještenja o nabavci, u cilju veće transparentnosti i postizanja povoljnije cijene za tražene radove odnosno usluge;

9. Imovina, kapital i obaveze Agencije, vanbilansna evidencija

9.1 Imovina Agencije

Na dan 31.12.2013. godine Agencija je, u finansijskim izvještajima, iskazala vrijednost imovine u iznosu od 10.916.806 KM, od čega se na **stalna sredstva** odnosi 8.086.627 KM, a na **tekuća sredstva** 2.830.179 KM. U strukturi stalnih sredstava na materijalna i nematerijalna sredstva se odnosi 2.183.133 KM, **na dugoročne plasmane i potraživanja** 2.486.402 KM i dugoročna razgraničenja 3.417.092 KM.

Dugoročna plasmani (1.983.706 KM) predstavljaju udjele u kapitalu i to: udjeli u visini od 43,34 % u Zavodu za vodoprivredu u iznosu od 1.935.313 KM i udjeli u visini od 21,59% u Institutu za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u iznosu od 48.393 KM. **Vezano za evidentirano ulaganje u Zavod za vodoprivredu**, prezentirana nam je dokaz da je Agencija u julu 2013. godine podnijela tužbu protiv Zavoda za vodoprivredu kojom traži naplatu potraživanja – dividende u ukupnom iznosu od 1.926.436 KM, sa prijedlogom da tuženi, ukoliko ne može ili ne želi isplatiti novčane iznose dividende, Agenciji ustupi dio poslovnog prostora u vlasništvu tuženog, i to dio poslovne zgrade u ulici Hamdije Čemerlića na broju 39a. **Ističemo da Agencija na navedenoj adresi, po trenutnom Ugovoru o zakupu poslovnog prostora sa Zavodom za vodoprivredu d.d. Sarajevo (15.06.2012. – 15.06.2017. godine) koristi VI, VII, VIII i IX sprat, ukupne površine 1.697 m²** (17 KM/m² sa PDV-om) sa zajedničkim korištenjem zajedničkih prostorija (ulazni hol, stepenište, lift i dr.), za koje namjene na mjesečnom nivou plaća 28.845 KM ili 346.135 KM godišnje¹. Prema prezentiranoj Informaciji o toku sporazumnog rješavanja tužbenog zahtjeva sačinjenoj 31.01.2014. godine za Upravni odbor, uprava Zavoda za vodoprivredu je sa Agencijom dogovorila sporazumno rješavanje tužbenog zahtjeva na način da se Agenciji ponudi kupovina dijela poslovne zgrade u ulici Hamdije Čemerlića 39a, i da se iz kupoprodajne mase sredstava izvrši isplata dividende Agenciji i svim ostalim dioničarima. Do 31.01.2014. godine izvršena je procjena vrijednosti poslovne zgrade od strane stalnih sudske vještaka građevinske struke, angažiranih neovisno od strane Agencije i Zavoda za vodoprivredu i ugovoren je izrada Elaborata etažiranja zgrade koju finansira Zavod za vodoprivredu. Upravni odbor je 06.02.2014. godine primio na znanje navedenu Informaciju i donio zaključak da se nastave aktivnosti na sporazumnom rješavanju tužbenog zahtjeva prema Zavodu za vodoprivredu.

Dugoročna potraživanja (502.696 KM) se odnose na potraživanja za date stambene kredite zaposlenicima Agencije iz ranijih godina u iznosu od **140.696 KM**, koji se redovno otplaćuju. Davanje

¹ Ukupni troškovi zakupa poslovnog prostora Agencije za 2013. godinu su izvršeni* u iznosu od 371.365 KM od čega se na: zakup poslovnog prostora u ulici Hamdije Čemerlića 39a odnosi 346.135 KM, na troškove zakupa zemljišta na lokalitetu Butila 8.424 KM, na troškove zakupa poslovnog prostora za smještaj Područnog ureda u Jajcu 7.986 KM (12,38 M/m²), za smještaj Područnog ureda u Bihaću 8.820 KM (15 KM/m²).

stambenih kredita nema uporišta u zakonskim propisima, pa je Agencija obustavila davanje istih, a već dati su iz perioda kad je Agencija poslovala kao Javno preduzeće. Dugoročna potraživanja se takođe odnose na **sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 362.000 KM od D.D. „RAD“ Cazin** nastala kao rezultat sudske sporazume. Navedena firma koje je izvodila radove na izgradnji vodovodnog sistema u Cazinu je dobila zajam od Agencije 2002. godine (tadašnjeg Javnog preduzeća za vodno područje rijeke Save) za potrebe premoštavanja tekuće likvidnosti u iznosu od 362.000 KM sa obavezom da vrati sredstva nakon što Kuvajtski fond za ekonomski razvoj koji je finansirao ovaj projekat, doznači sredstva. Kako su sredstva uplaćena po isteku roka važenja bankovne garancije od 90 dana, banka je navedena sredstva rasporedila tako što je namirila neke svoje obaveze prema D.D. „RAD“ i tako je Agencija ostala uskraćena za navedena sredstva. Općinski sud u Sarajevu je donio presudu 29.04.2004. godine, kojom je tuženi dužan isplatiti Agenciji cjelokupan iznos sa zakonskom kamatom na ovaj iznos počevši od 20.03.2003. godine, odnosno od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i naknaditi Agenciji troškove parničnog postupka u iznosu od 20.000 KM, sve u roku od 30 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, Agencija je putem angažovane advokatske kuće 19.11.2013. godine Kantonalnom суду u Bihaću podnijela podnesak kojim traži izvršenje Rješenja o izvršenju, broj 020-0-Ip-06-000162 od 22.11.2007. godine, a istim je određeno da su predmet izvršenja nepokretnosti izvršenika.** Znači, iako se radi o predmetu iz 2007. godine, ni nakon 6 godina od donošenja rješenja o izvršenju nije održano prvo ročište za prodaju nekretnina, što ima za posljedicu da Agencija još uvijek nije naplatila navedena potraživanja. U međuvremenu, navedeno potraživanje je poraslo na iznos od 529.818 KM.

Poduzeti adekvatne aktivnosti prema nadležnim organima i institucijama, u cilju izmirenja potraživanja od D.D. „RAD“ Cazin u iznosu od 529.818 KM, odnosno provođenja Rješenja o izvršenju iz 2007. godine kojim je određeno da su predmet izvršenja nepokretnosti izvršenika;

Tekuća sredstva (2.830.179 KM) se odnose na iskazana novčana sredstva u iznosu od 2.790.394 KM i na kratkoročne plasmane i potraživanja 39.785 KM. U okviru kratkoročnih potraživanja, **potraživanja za date avanse dobavljačima** iznose 35.690 KM.

Potraživanja za date avanse (35.690 KM) se u cijelosti odnosi na potraživanje od izvođača radova „Harisco“ d.o.o. Sarajevo kojem je uplaćen avans po **Ugovoru o izvođenju radova na uređenju korita rijeke Bosne na dionici od ušća rijeke Željeznice do rijeke Zrjevina (945.762 KM)** potpisanoj **13.04.2010. godine** između navedenog Izvođača sa jedne strane i općine Ilijadža, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo i Agencije sa druge strane. Ugovorom je definisano da Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo i Agencija osiguravaju po 50 % sredstava neophodnih za realizaciju navedenih radova.(Prethodno je 03.03.2010. godine potpisani Sporazum o zajedničkom finansiranju uređenja rijeke Bosne čiji potpisnici su Vlada Kantona Sarajevo, Agencija i općina Ilijadža.) **Rok za izvođenje radova iz ugovora je 120 kalendarskih dana, koji rok počinje teći od dana zaključenja ugovora, odnosno od uvođenja izvršioca u posao.** U skladu sa odredbama Ugovora, Agencija je navedenom izvođaču uplatila 20 % dio ugovorene cijene, odnosno iznos od 189.192 KM (14.04.2010. godine), a isti je do sada izvršio radove u vrijednosti od 153.503 KM, dok je **35.690 KM** ostalo neopravdano jer su u međuvremenu, prema prezentiranoj dokumentaciji, radovi po ovom ugovoru prekinuti zbog neriješenih imovinsko – pravnih odnosa koje je, u skladu sa potpisanim Ugovorom sa izvođačem radova, bila dužna riješiti općina Ilijadža. Konstatirali smo da izvođač radova, u skladu sa potpisanim ugovorom, nije Agenciji dostavio bankarsku garanciju bezuslovног tipa za dati avans već je isti **13.04.2010. godine** dostavio „Bankarsku garanciju za povrat avansa“ koja stupa na snagu danom uplate (dakle **14.04.2010. godine**) i vrijedi do **13.08.2010. godine** što smatramo propustom odgovornih osoba Agencije. Prema prezentiranom Izještaju od strane odgovorne osobe Agencije od **25.12.2012. godine**, općina Ilijadža je odobrenje za građenje za cjelokupnu ugovorenu dionicu izdala tek nakon 17 mjeseci od potписанog ugovora (tj. **31.10.2011. godine**), a izvođač radova je zvanično uveden u posao dana **15.11.2011. godine**, nakon zajedničkog obilaska dionice predstavnika Investitora, Izvođača i Nadzornog organa, a nakon iskolicenja trase i upisa u građevinski dnevnik. Nadalje, Izvođač radova je dostavio dinamički plan izvođenja radova od **120 kalendarskih dana**, sa početnim danom **12.08.2012. godine**, što je potvrdio i nadzorni organ u svom izještaju, tako da je odobrenih **120 kalendarskih dana** za realizaciju preostalih radova isteklo **12.12.2012. godine**. Agencija je pokrenula aktivnosti na potpisivanju Aneksa kojim bi se regulisao način plaćanja i novi rok realizacije ugovora do **30.04.2013. godine**, i isti je

upućen u Kanton Sarajevo 27.11.2012. godine, koji je s obzirom na nastalu situaciju odustao od realizacije navedenog projekta. U međuvremenu je Izvođač radova – firma „Harisco“ d.o.o. Sarajevo, dana 01.07.2013. godine obaviještena da je Ugovor na izvođenju radova na uređenju korita rijeke Bosne (Sarajevsko polje) na dionici od ušća Željeznice do ušća Zujevine istekao sa danom 12.12.2012. godine jer i pored dva pokušaja Agencije za aneksiranje ugovora, to nije bilo prihvaćeno od strane ostalih naručilaca. Na kraju je Agencija sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo 26.09.2013. godine potpisala Sporazum o preuzimanju njihovih finansijskih obaveza po ovom projektu (58.980 KM po osnovu ispostavljene I i II privremene situacije i buduću finansijsku obavezu Ministarstva koja čini 50 % izvršenih radova po Ugovoru, kroz novu situaciju koja se može očekivati nakon ovjere nadzornog organa). Izvođač radova, i pored nekoliko usmenih i pismenih traženja neopravdanog dijela avansa, nije izvršio povrat sredstava i protiv istog je podnesena tužba kod nadležnog suda 11.11.2013. godine, međutim isti je 09.04.2014. godine podnio protivtužbu protiv Agencije. Prema prezentiranoj službenoj izjavi odgovorne osobe od 06.06.2014. godine, strane u postupku su se u međuvremenu dogovorile – postignut je sporazum da se zaključi sudsko poravnanje. U očitovanju na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji, Agencija je prezentirala dokaz da je 08.07.2014. godine potpisano sudsko poravnanje pred nadležnim Općinskim sudom u Sarajevu, kojim su se strane dogovorile da se navedeni spor riješi sporazumno, tako da kompenziraju svoja potraživanja jedan prema drugom u visini od 35.690 KM, i da danom pravosnažnosti i izvršnosti ove sudske nagodbe nemaju preostalih potraživanja.

Potrebno je osigurati da se u ugovorima sa izvođačima radova u potpunosti zaštite interesi Agencije, a naročito u pogledu definisanja odredbi koje regulišu rokove za izvršenje radova, garancije za date avanse i način finansiranja, naročito uzimajući u obzir potencijalne rizike koji se mogu odraziti na poslovanje Agencije. Prethodno je potrebno osigurati da općine na čijim područjima se vrše radovi uređenja riječnih korita riješe imovinsko – pravne poslove, u cilju nesmetane realizacije potpisanih ugovora koji su finansijska odgovornost Agencije;

9.2 Kapital i obaveze Agencije

Na dan 31.12.2013. godine Agencija je, u finansijskim izvještajima, iskazala vrijednost pasive u iznosu od 10.916.806 KM, od čega se na **trajne izvore (kapital)** odnosi 6.582.438 KM, na **dugoročne obaveze i razgraničenja** 3.618.366 KM i na **kratkoročne obaveze** 716.002 KM.

Trajni izvori (kapital) Agencije je iskazan u ukupnom iznosu od 6.582.438 KM čija struktura je sljedeća:

Red.broj	Trajni izvori	Iznos u KM
1	2	3
1.	Trajni izvori (kapital) iz prethodnih godina kada je Agencija poslovala kao javno preduzeće	2.615.011
2.	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	4.146.093
2.1.	Akumulirani višak prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda	1.980.733
2.2.	Višak prihoda nad rashodima na dan 31.12.2013. godine	1.300.507
2.3.	Korekcija računovodstvene greške u skladu sa MRS-om 8 u korist viška prihoda nad rashodima	864.853
3.	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iz 2011. godine	-178.666
UKUPNO:		6.582.438

Kao što se vidi iz podataka u naprijed navedenoj tabeli, **Agencija je u 2013. godini ostvarila višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.300.507 KM**, a navedeni iznos predstavlja razliku između ukupno iskazanih prihoda od 14.256.053 KM i ukupno iskazanih rashoda od 12.955.546 KM. Ukoliko navedenom iznosu iskazanih rashoda dodamo iskazani iznos od 598.674 KM izvršenih nabavki stalnih sredstava tokom godine, a koje se evidentiraju kao povećanje stalnih sredstava, možemo konstatovati da **izvršenje Plana i finansijskog plana Agencije za 2013. godinu iznosi 13.554.220 KM što je 79,28 % u odnosu na planiranih 17.097.611 KM**. Ugovoreni i nerealizirani radovi iz 2013. godine koji se prenose na realizaciju u narednu 2014. godinu nisu knjigovodstveno evidentirani i isti prema „Odluci Upravnog odbora, od 27.02.2014. godine, o usmjeravanju viška prihoda nad rashodima, namjenskih sredstava Budžeta FBiH i sredstava amortizacije“ iznose 920.000 KM.

Obavljenom revizijom smo utvrdili da je Agencija u 2013. godini, u korist viška prihoda nad rashodima, izvršila ispravku greške nastale u ranijem periodu u iznosu od 864.853 KM za koji iznos je izvršeno umanjenje pozicije Ostalih dugoročnih obaveza (odloženih prihoda od donacija), u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (MRS 8) i urađenim Elaboratom o računovodstvenom tretmanu doniranih stalnih sredstava u finansijskim izvještajima od strane revizorske kuće Recons d.o.o. Sarajevo. Naime, u predmetnom slučaju je utvrđeno da je Agencija u ranijem periodu po osnovu doniranih stalnih sredstava na godišnjem nivou vršila obračun amortizacije koji je iskazivan na trošku amortizacije, a da istovremeno po navedenom osnovu nije iskazala cijelokupan prihod od donacija, kako to predviđa MRS 20. Veličina greške je izračunata na način da je ukupna nabavna vrijednost doniranih stalnih sredstava u iznosu od 1.913.187 KM umanjena za iznos ukupno obračunate amortizacije u periodu 2005 – 2012. godina od 1.514.053 KM, i na taj način dobivena sadašnja vrijednost doniranih stalnih sredstava od 399.135 KM koja je trebala biti evidentirana na poziciji odloženog prihoda. Obzirom da je na poziciji odloženog prihoda bio evidentiran iznos od 1.263.988 KM, konstatovana veličina greške od 864.853 KM (razlika 1.263.988 KM – 399.135 KM) je knjižena u korist viška prihoda nad rashodima 2013. godine.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 3.618.366 KM, od čega se na **dugoročne obaveze** odnosi **3.417.092 KM** po osnovu kredita Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektora „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ (glavnica 3.125.995 KM, kamata 291.097 KM). Realizacija kredita se vrši na osnovu zaključenog ugovora sa Vladom FBiH, koja se javlja kao zajmodavac na osnovu Ugovora između Svjetske banke i subsidiarnog ugovora između BiH i Federacije BiH. **Imajući u vidu da se radi o kreditu, koji se otplaćuje prema Planu otplate u dolarima (\$)** i da na datum bilansa po istom nisu evidentirane kursne razlike u iznosu od najmanje **324.544 KM**, ne možemo potvrditi da je izvršeno usklajivanje dugoročnih obaveza po kreditu Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektora „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, što je svakako potrebno činiti u narednom periodu.

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazana u iznosu od **201.274 KM** se odnose na odložene prihode po osnovu primljениh donacija (vozilo, oprema, hidro i metereološka stanica, donacija Španske Vlade, te donacije Japana, Italije i Holandije) knjiženih u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći (MRS 20).

U strukturi kratkoročnih obaveza na obaveze prema dobavljačima u zemlji se odnosi 655.441 KM, na dobavljače u inostranstvu 1.178 KM, na obaveze prema Budžetu FBiH za doznačena namjenska sredstva za rad Savjetodavnog vijeća 16.886 KM, na obaveze prema zaposlenim i drugim licima, te obaveze za poreze i doprinose po osnovu neisplaćenih autorskih honorara i ugovora o djelu 7.399 KM i na ostale kratkoročne obaveze po osnovu naplaćene garancije za osiguranje ponude koja sredstva se vraćaju ponuđaču nakon okončanja tenderske procedure 31.500 KM. Sve kratkoročne obaveze prema dobavljačima su izmirene u toku januara naredne godine.

Prilikom iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu kredita Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektora „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, kao i izmirenja dospjelih dugovanja po istim evidentirati obračunate kursne razlike, u cilju istinitosti i tačnosti prezentacije finansijskih izvještaja;

9.3 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Agencije na dan 31.12.2013. godine iskazana je vrijednost zaštitnih vodnih objekata u vlasništvu Federacije BiH, za koje je Odlukom Vlade FBiH V broj 274/2001 od 14. juna 2001. godine Javnom preduzeću „Vodno područje slivova rijeke Save“, pravnom prethodniku Agencije, preneseno pravo upravljanja i korištenja vodoprivrednih objekata u vlasništvu FBiH koji služe za zaštitu od voda ljudi i imovine na području općina: Odžak, Domaljevac – Šamac, Orašje i Gradačac. Sukladno Zakonu o vodama i navedenoj Odluci Vlade FBiH, funkcionalnost zaštitnih vodnih objekata je značajna obaveza Agencije, za koju ista u svojim godišnjim planovima prioritetno obezbjeđuje sredstva za tekuće i investiciono održavanje kako bi isti bili u funkciji.

Vodni objekti za zaštitu od poplava su evidentirani u vanbilansne knjigovodstvene evidencije Agencije kao tuđa imovina, a prema izvršenom popisu i procjeni na dan 31.12.1999. godine. Kasnije je njihova

vrijednost povećavana novim knjiženjima i umanjivana po osnovu obračuna amortizacije, tako da smo na dan 31.12.2013. godine za iste utvrdili da: nabavna vrijednost iznosi 98.470.347 KM, ispravka vrijednosti 30.510.069 KM i sadašnja vrijednost 67.960.278 KM. **Konstatirali smo da je Agencija izvršila popis vodnih objekata za zaštitu od poplava na dan 31.12.2013. godine i da vrši obračun amortizacije za iste, što se evidentira kroz vanbilansnu evidenciju na način da se smanjuje sadašnja vrijednost objekata i povećava ispravku vrijednosti istih.** U 2013. godini je obračunata amortizacija za zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH u iznosu od 1.588.403 KM, a povećanje nabavne vrijednosti istih je izvršeno samo u iznosu od 29.662 KM (novonabavljena oprema za potrebe čuvarskih kuća), iako je u toku revidirane godine bilo i drugih ulaganja u navedene objekte. S tim u vezi navodimo da je, Rješenjem direktora Agencije, 13.04.2014. godine formirana Komisija sa zadatkom da utvrdi investiciona ulaganja Agencije u zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH u periodu 01.01.2007. – 31.12.2013. godina i da o utvrđenim ulaganjima sačini izvještaj koji će služiti kao dokument za povećanje vrijednosti zaštitnih objekata u vlasništvu Federacije, u vanbilansnoj knjigovodstvenoj evidenciji. **Nakon obavljenje revizije i prezentirane dokumentacije, konstatujemo da računovodstvenim politikama Agencije nije definisan način evidentiranja tekućih i investicijskih ulaganja u objekte za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH i da sadašnji način njihovog evidentiranja nije adekvatan, obzirom da se nije vršilo povećanje vrijednosti istih za izvršena ulaganja, kako i revidiranoj tako i u prethodnim godinama, što nije u skladu sa zakonskim i drugim propisima.** U očitovanju na Nacrt Izvještaja, Agencija je prezentirala dokaz da je sačinila Izvještaj o investicionim ulaganjima u zaštitne vodne objekte, u vlasništvu Federacije, u periodu 01.01.2006. – 31.12.2013. godine, Odluku kojom je isti 24.07.2014. godine usvojen od strane Upravnog odbora, a kojom je definisano da će se izvršiti odgovarajuća knjiženja povećanja vrijednosti navedenih objekata u vanbilansnim evidencijama sa 01.01.2014. godine.

Računovodstvenim politikama definisati način evidentiranja tekućih i investicijskih ulaganja u objekte za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, kao i obračun amortizacije, odnosno trošenje navedenih sredstava tokom vremena u cilju fer prezentacije i sastavljanja finansijskih izvještaja, u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;

Po završetku rada formirane Komisije za utvrđivanje investicionih ulaganja Agencije u zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH u periodu 01.01.2007. – 31.12.2013. godina, izvršiti adekvatna knjiženja na način da se na osnovu knjigovodstvenih evidencija može potvrditi kada i koliko sredstava je uloženo u navedene objekte.

10. KOMENTAR

U ostavljenom roku Agencija za vodno područje rijeke Save se očitovala dopisom broj: 50-702-2/14 od 25.07.2014. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za vodno područje rijeke Save za 2013. godinu. U navedenom očitovanju date su primjedbe, obrazloženja za dio nalaza i dostavljena propratna dokumentacija kojom se dokazuje da je Agencija sačinila Izvještaj o izvršenim investicionim ulaganjima u periodu 2006 – 2013. godina koja će biti uknjižena kao povećanja vrijednosti zaštitnih vodnih objekata sa 01.01.2014. godine, da je postigla sudsko poravnanje sa preduzećem Harisco d.o.o. Sarajevo i da je utvrdila zemljište i objekte koji se nalaze u području koje štite izgrađeni zaštitni vodni objekti na području Posavskog kantona. Dio osnovanih primjedbi i datih obrazloženja prihvaćen je i inkorporiran u Konačan izvještaj (investiciona ulaganja u vodne objekte, naplata prihoda od naknada za zaštitu od poplava, problematika u vezi Sanacije brane jezera Modrac). Ostale primjedbe, komentare i obrazloženja nismo mogli prihvatići iz razloga što nije prezentirano adekvatno obrazloženje i relevantna dokumentacija na osnovu koje bi izmijenili date nalaze i preporuke u Izvještaju. Pored navedenog, Agencija je u očitovanju navela da se određeni dio preporuka odnosi na pitanja nad kojima ne postoji nadležnost Agencije, odnosno na pitanja na koja Agencija ne može samostalno uticati, te da navedene primjedbe trebaju biti upućene stvarno nadležnim institucijama. S tim u vezi još jednom ističemo da su određene preporuke date u cilju rješavanja konstatovanih sistemskih problema koje imaju uticaja na poslovanje, odnosno na obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije i da su u vezi navedenog date preporuke u smislu da Agencija poduzima adekvatne aktivnosti u

saradnji sa nadležnim institucijama iz oblasti voda, u cilju uređenja navedenih oblasti, odnosno rješavanja konstatovanih sistemskih problema koje smo elaborirali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Nasiba Biberović, dipl. oec.

Član tima:

Seida Isaković , dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Agencije za 2013. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Prijem zaposlenika u Agenciji vršiti na osnovu javnog konkursa a u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH V broj 1313/2011. Prethodno je potrebno izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o radu i definisati da se prijem uposlenika vrši samo uz raspisivanje javnog konkursa u cilju povećanja transparentnosti u radu i poslovanju Agencije;

Potrebno je uspostaviti knjigovodstvo Agencije u skladu sa Kontnim planom za budžetske korisnike i odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. U skladu sa navedenim Zakonom također je potrebno uskladiti proces planiranja, izvršavanja, nadzora i izvještavanja o realizaciji plana i finansijskog plana Agencije;

Izvršiti Izmjene i dopune Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije na način da se istim definiše način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su za nju karakteristični (poslovne promjene u vezi donacije stalnih sredstava, objekata za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, kreditima,);

Donijeti Pravilnik o internim kontrolama kojim će se utvrditi procjena rizika u pojedinim fazama rada, a u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH;

U okviru zakonske nadležnosti, poduzeti sve neophodne aktivnosti, kako bi se do 2015. godine donio Plana upravljanja vodama, po elementima utvrđenim Zakonom o vodama, uključujući i Program mjera, kao i Plan upravljanja poplavnim rizikom do 2017. godine, u skladu sa Planom realizacije mjera za dostizanje ciljeva upravljanja vodama iz Strategije upravljanja vodama donesenim od strane Parlamenta FBiH;

Prema resornom ministarstvu inicirati poduzimanje aktivnosti u dijelu unapređenja koordinacije svih nivoa vlasti u FBiH i organa zaduženih za realizaciju mjera iz Strategije upravljanja vodama kroz donošenje i praćenje srednjoročnih Akcionalih planova implementacije strategije u cilju ostvarivanja uvida u dinamiku osiguranja i realizacije potrebnih sredstava;

Planiranje prihoda i rashoda vršiti analitički po pozicijama propisanim Kontnim planom za budžetske korisnike, u cilju efikasnijeg praćenja izvršenja finansijskog plana, kao i ispravnog evidentiranja rashoda i izvještavanja svih korisnika finansijskih izvještaja;

Planiranje, izradu, donošenje, izvršavanje, računovodstvo i izvještavanje o realizaciji finansijskog plana vršiti na način i u skladu sa rokovima i procedurama propisanim odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakonom o vodama;

Osigurati da postojeći informacioni sistem putem kojega se vrši zaduženje, obračun i evidentiraju update posebnih vodnih naknada pruža odgovarajući nivo sigurnosti podataka u smislu da se na osnovu istog može izvršiti knjiženje nenaplaćenog iznosa obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada za obračunski period i poduzimati adekvatne mjere u cilju naplate istih, kao i da generiše izvještaje neophodne za analizu i donošenje odluka;

Potrebno je sačiniti Informaciju kojom će se obuhvatiti kompletan problematika naplate posebnih vodnih naknada u kontekstu postojećih propisa i shodno istima postupanja nadležnih institucija, te u skladu sa konstatovanim dati prijedlog mjera za poboljšanje naplate istih. Navedenu Informaciju proslijediti svim nadležnim organima i institucijama u cilju otklanjanja anomalija i zaokruživanja sistema naplate posebnih vodnih naknada;

Potrebno je osigurati sistemsko praćenje postupanja komunalnih preduzeća po zapisnicima o izvršenom inspekcijskom nadzoru i zapisnicima o izvršenim kontrolama, te u skladu sa konstatovanim poduzimati adekvatne aktivnosti prema svim organima i institucijama u cilju poštivanja odredbi Zakona o vodama, a naročito u dijelu izmirenja obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada;

Potrebno je da Agencija uputi zahtjev za službenim korištenjem podataka o svim isplaćenim poticajima za poljoprivrednu od resornog ministarstva, kako za ribnjake, tako i za ostala pravna i fizička lica koji su obaveznici plaćanja posebnih vodnih naknada i ostvaruju poticaje za poljoprivrednu u značajnom iznosu, u cilju proširenja registra obaveznika, ali i obračunavanja i naplate vodnih naknada u realnom iznosu;

Poduzeti aktivnosti u cilju implementiranja Protokola o korištenju podataka iz informacionog sistema nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpama u FBiH potpisano 14.05.2014. godine između Agencije i Federalnog ministarstva trgovine, odnosno kontrole obračuna posebnih vodnih naknada za ispuštanje otpadnih voda za benzinske pumpe;

Potrebno je da Agencija preispita odredbe Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirenja obaveza po osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada sa stanovišta postojećeg iskustva i postojećih pravilnika u zemljama okruženja uz poštivanje normi i direktiva Evropske komisije, a naročito imajući u vidu dobivene rezultate kontrolnim ispitivanjima, te da na osnovu konstatovanog predloži odgovarajuće mјere i aktivnosti resornom ministarstvu;

Preispitati mogućnost da Laboratorija za vode Agencije vrši monitoring površinskih voda i analize vode u slučaju akcidenata na području sliva Jadranskog mora, obzirom da AVP Jadranskog mora svake godine za obavljanje navedenih poslova, izdvaja značajna sredstva iz prikupljenih javnih prihoda iz kojih se finansira i rad laboratorije;

Potrebno je da Agencija, u saradnji sa resornim ministarstvom i vodnom inspekциjom, poduzme adekvatne aktivnosti u dijelu rješavanja nastale situacije u vezi neprimjenjivanja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanju vodnih akata, u cilju sprečavanja nelegalnog vađenja šljunka i pijeska iz vodotoka i naplate posebnih vodnih naknada po osnovu istog;

Potrebno je da Agencija, u saradnji sa resornim ministarstvom i Federalnim ministarstvom finansija, poduzme sve zakonom propisane mјere protiv fizičkih i pravnih lica, u cilju naplate svih obaveza po osnovu posebnih vodnih naknada (tužbe, izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih propisa, i dr.);

Potrebno je inicirati aktivnost, prema resornom ministarstvu, kako bi isto programom poticaja za poljoprivrednu i provedbenim propisima definisalo da aplikanti koji su obveznici plaćanja posebnih vodnih naknada prilikom apliciranje za poticaje dostave dokaze da su uredno izmirili vodne naknade;

U cilju poboljšanja sistema internih kontrola popunjavanje putnih naloga PN4 vršiti u cijelosti te osigurati da se isti zaključuju krajem mjeseca, a u cilju realnog iskazivanja podataka u mjesечnim izvještajima o korištenju službenih vozila;

Potrebno je osigurati da se u ugovorima sa izvođačima radova u potpunosti zaštite interesi Agencije, a naročito u pogledu definisanja odredbi koje regulišu rokove za izvršenje radova, garancije za date avanse i način finansiranja, naročito uzimajući u obzir potencijalne rizike koji se mogu odraziti na poslovanje Agencije. Prethodno je potrebno osigurati da općine na čijim područjima se vrše radovi uređenja riječnih korita riječe imovinsko – pravne poslove, u cilju nesmetane realizacije potpisanih ugovora koji su finansijska odgovornost Agencije;

Na dugoročnim obavezama Agencije evidentirati prihvaćenu obavezu plaćanja dospjelih anuiteta po osnovu Ugovora o zajedničkom finansiranju otplate kredita Saudijskom fondu za razvoj za izgradnju vodovodnog sistema u Bužimu iz 2000. godine;

Potrebno je sačiniti informaciju za upravni odbor Agencije u kojoj će se izvršiti analiza svih sporova koji se trenutno vode protiv Agencije, te na osnovu iste izvršiti procjenu potencijalnih obaveza;

Osigurati namjenski utrošak doznačenih sredstava u iznosu od 400.000 KM općini Novi Grad za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa u realizaciji projekta „Regulacija rijeke Bosne u Sarajevskom polju“ koji se jednim dijelom finansira iz sredstava granta IPA 2011;

Poduzeti aktivnosti u cilju dosljednog provođenja potписанog Ugovora za realizaciju projekta „Rekonstrukcija i modernizacija postrojenja za obradu tehnoloških otpadnih voda industrijske zone

Pobjeda u Goraždu“ za koje namjene je Bosansko – podrinjskom kantonu doznačeno 400.000 KM, te u slučaju nepoštivanja istog preispitati prethodno donesene odluke i eventualno tražiti da se izvrši povrat sredstava Agenciji;

Osigurati namjenski utrošak doznačenih sredstava općinama, u iznosu od 754.790 KM, za realizaciju projekata, a kojima su sredstva prenesena u skladu sa Pravilnikom o određivanju projekata i usluga za koje se investitorska funkcija može prenijeti na druge subjekte;

Imajući u vidu ukupnu vrijednost dodijeljenih ugovora putem konkurentskog zahtjeva bez objave obavještenja, mišljenja smo da bi Agencija u narednom periodu, u što većem broju, trebala ugovore dodjeljivati putem provođenja postupaka uz objavu Obavještenja o nabavci, u cilju veće transparentnosti i postizanja povoljnije cijene za tražene radove odnosno usluge;

Poduzeti adekvatne aktivnosti prema nadležnim organima i institucijama, u cilju izmirenja potraživanja od D.D. „RAD“ Cazin u iznosu od 529.818 KM, odnosno provođenja Rješenja o izvršenju iz 2007. godine kojim je određeno da su predmet izvršenja nepokretnosti izvršenika;

Prilikom iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu kredita Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektora „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, kao i izmirenja dospjelih dugovanja po istim evidentirati obračunate kursne razlike, u cilju istinitosti i tačnosti prezentacije finansijskih izvještaja;

Računovodstvenim politikama definisati način evidentiranja tekućih i investicijskih ulaganja u objekte za zaštitu od poplava u vlasništvu FBiH, kao i obračun amortizacije, odnosno trošenje navedenih sredstava tokom vremena u cilju fer prezentacije i sastavljanja finansijskih izvještaja, u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;

Po završetku rada formirane Komisije za utvrđivanje investicionih ulaganja Agencije u zaštitne vodne objekte u vlasništvu FBiH u periodu 01.01.2007. – 31.12.2013. godina, izvršiti adekvatna knjiženja na način da se na osnovu knjigovodstvenih evidencija može potvrditi kada i koliko sredstava je uloženo u navedene objekte.

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Agencija za vodno područje rijeke Save

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+2)	2.374.299	2.830.179	119,20
1.Novac i novčani ekvivalenti	2.303.558	2.790.394	121,13
2.Kratkoročni plasmani i potraživanja	70.741	39.785	56,24
B) Stalna sredstva (3+4+5)	7.844.919	8.086.627	103,00
3.Nekretnine, postrojenja i oprema	2.061.416	2.146.547	104,00
4.Nematerijalna stalna sredstva	8.227	36.586	444,70
5.Dugoročni plasmani i potraživanja	2.496.634	2.486.402	99,60
UKUPNO AKTIVA:	10.219.218	10.916.806	106,83
C) Kratkoročne obaveze (6+7)	1.259.511	716.002	56,85
6.Kratkoročne tekuće obaveze	1.259.511	684.502	54,35
7.Kratkoročne finansijske obaveze	-	31.500	-
D) Dugoročne obaveze (8+9)	4.542.629	3.618.366	79,65
8.Dugoročne finansijske obaveze	4.542.629	3.417.092	75,22
9.Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	-	201.274	-
E) Trajni izvori(10+11+12)	4.417.078	6.582.438	149,00
10.Trajni izvori	2.615.011	2.615.011	-
11.Neraspoređeni višak prihoda	1.980.733	4.146.093	209,32
12.Neraspoređeni višak rashoda	178.666	178.666	-
UKUPNO PASIVA:	10.219.218	10.916.806	106,83

Bilans uspjeha na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Agencija za vodno područje rijeke Save

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index (3/2)
1	2	3	4
A) Prihodi (1+2+3+4+5)	14.011.033	14.256.053	101,75
1.Članarina	39.101	197.861	506,00
2.Prihodi iz budžeta	-	270.000	-
3.Humanitarni prihodi	72.952	68.161	93,43
4.Prihodi od vlastite aktivnosti	45.717	28.193	61,67
5.Ostali prihodi	13.853.263	13.691.838	98,83
B) Rashodi (6+7+8+9+10+11+12)	13.587.791	12.955.546	95,35
6.Materijal i energija	314.780	305.044	96,90
7.Usluge	8.635.382	8.487.960	98,29
8.Plaće i ostala primanja zaposlenih	3.216.109	2.666.452	82,90
9.Amortizacija	482.056	485.176	100,65
10.Finansijski rashodi	93.213	92.363	99,09
11.Putni troškovi	74.953	105.066	140,17
12.Ostali rashodi	771.298	813.485	105,47
C) Rezultat			
Višak prihoda	423.242	1.300.507	307,27

Rukovodstvo je Bilans stanja i Bilans uspjeha na dan 31.12.2013.godine odobrilo dana 28.02.2014.godine